

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni »Doberdob« v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni »Slovenija« pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasluženi Evropi.

PROSLAVA OBLETNICE KOROŠKEGA PLEBISCITA V ZNAMENJU PROTISLOVENSKE GONJE

V terorističnem navalu neonacističnih tolp odstranjeni dvojezični napisi na Koroškem

Motorizirane kolone so ponoči in čez dan neovirano odstranjevale napise in jih nosile pred deželno palačo in žandarmerijske postaje - Hrupna večerna manifestacija v Celovcu - Deželni glavar Sima dejal, da vlada ne bo klonila pred pouličnim terorjem - Ostri protesti iz Jugoslavije

IZJAVA SKGZ

Avstrijski nacionalisti na Koroškem so torej zmagoslavno in nekanonizirano prinesli zadnje table s slovenskimi krajevnimi napisi pred deželno palačo v Celovcu.

V posmeh policiji, še bolj pa koroškim Slovincem. Kajti biti na Koroškem Slovenec, je zopet nevarno. Vračajo se časi, ki so 1938 povzročili izginotje Avstrije in hitrejša bližanja Hitlerjevega napada na Evropo.

Kje je demokracija Avstrija? Slovenskega fanta spravijo pred sodišče, ker je pomazal tablo v protest, da se po 16 letih še ne izvaja državna pogodba, ki točno določa, da morajo biti krajevni napisi tudi v slovensčini. Divjaški skupine, ki so ostanki nacizma, pa policijo le opozarja — če to sploh stori — da je odstranjevanje napisov protizakonito.

Družba, ki ni sposobna 27 let po uničenju nacizma na svojih tleh zagotoviti svobodo, enakopravnost in pravice drugih narodnostnih skupnosti in celo dopuščati nasilje ostankov tistih sil, ki so povzročile Evropi največ gorja, je še bolna. Družbi, ki po toliko letih ne more zagotoviti izvajanja mednarodnih obvez do narodnostnih skupnosti ni mogoče še naprej pustiti, da bo sama delavce in čuvare tih pravice.

Avstrija dobro ve, kako je treba v podobnih — neprimeren bolj — primerih nastopiti. Južnotirolsko vprašanje je brez velikih pomislekov spravila pred Združene narode. In če bo letos pristala na to, da bo vprašanje zbrisanost z dnevnega reda te mednarodne organizacije, prav dobro ve, zakaj.

Ce velja tak postopek za južne Tirole, naj velja tudi za koroške Slovence! Naj se sedanjim generalnim tajnikom državnih narodov, Kurt Waldheim, bivši avstrijski zunanji minister, potem pozanima za to, da bi bilo vprašanje koroških Slovencev čimprej zbrisano z dnevnega reda.

Sedanjim generalnim tajnikom se zavzema za univerzalnost Združenih narodov, zato, da pridejo čimprej do izraza volja in želje njihovih manjših članov ter za odpravo terorizma. Spritno načel, ki jih izraža gotovo ne bo mogel biti proti poslednemu izjavljanju mednarodnih obveznosti, ki so temelj dobrih odnosov, miru in utrjevanja samih Združenih narodov, kar bi mu bilo moralo biti danes še prav posebno pri srcu.

Slovenska kulturno - gospodarska zveza

Slovenska skupnost je na svojem običnem zboru sprejela v zvezi z dogodki na Koroškem resolucijo, v kateri je rečeno med drugim, da je »občni zbor Slov. skupnosti z ogorčenjem in veliko zaskrbenostjo dojel na znanje najhujših dogodkov na Koroškem, kjer so na zadržanje in sovničnostile sile sprožile široko akcijo proti dvojezičnim krajevnim napisom, ki so jih v zadnjem času postavile avstrijske oblasti, s čimer so vsaj delno skušale uveljaviti določila avstrijske državne pogodbe v korist slovenske manjšine na Koroškem«.

Resolucija pravi nato, da »občni zbor Slov. skupnosti smatra omejeno akcijo nacionalistov in neonacistov za pravi atentat na najosnovnejše pravice svojih rojakov na Koroškem, atentat, ki ima izrazit teroristični značaj. Zaradi tega občni zbor to sramotno akcijo najodločneje obsodijo in zahteva, naj

(Od našega posebnega dopisnika) CELOVEC, 10. — Danes so se zaključile proslave 52-letnice koroškega plebiscita. V krajih, ki jih je avstrijski zvezni zakon na osnovi 7. člena avstrijske državne pogodbe določil kot dvojezični, ni več nobenega dvojezičnega napisa. Napovedi nacističnih ekstremistov, da 10. oktobra ne bo na Koroškem več nobenega dvojezičnega napisa, so se torej uresničile. Policija ni v nobenem primeru ukrepala, pač pa je vandalske tolpe celo spremljala. Zaključno akcijo za odstranitev dvojezičnih napisov so izvedli v noči med ponedeljkom in točkom, na predvečer ponedeljka, pri njej pa so skupno s koroškimi ekstremisti vneto sodelovali tudi njihovi pajkasti in somišljeniki iz bližnje štajerske ter celo iz Zahodne Nemčije, kakor je bilo razvidno iz evidenčnih tablic v kolonah avtomobilov, ki so se po zaključni akciji z velikim hropom in truščem pripeljali po celovških ulicah — med 3. in 4. uro po polnoči — pred sedež koroške deželne vlade in pred stanovanje deželnega glavarja Sime.

»Motorizirani Turki — kot jim sedaj pravijo — so pred deželno palačo vrgli na kup svoje trofeje — odstranjene napise table — nekaj so jih zmetali tudi pred posamezne žandarmerijske postaje, tabli iz Sel so odvrgli v bližnje jezero, pred stanovanjem deželnega glavarja pa so pripredili četurni koncert avtomobilskih sire. Avstrijski žandari so stali ob strani in gledali, pred dolgo kolono avtomobilov s trofejami pa je vozil štajerski avto. Akcija se je začela na območju Bilcovca in Sentačkova v Rožu, kamor so nacionalistični ekstremisti pršli s 150 avtomobili. V Velikovec se je zbrala kolona 250 avtomobilov. Ena kolona avtomobilov je prišla v mesto iz smeri Roža, druga pa iz Velikovec. Pred vladno palačo je neki kolovodja nagovoril tolpo in poudaril: »S tem je zaključena akcija, katere namen je, da dosežemo ugotavljanje številnega stanja manjšine«.

Kot je znano se je množična akcija nacističnih skrajnežev proti dvojezičnim napisom na Koroškem začela v sredo (4. tm. ponoči) in sicer na področju Klopničkega jezera, nato se je nadaljevala v petek tudi ponoči, zaključila pa se je sinoči v krajevnih proslavah obletnice plebiscita.

Zaključna slavnostna proslava, ki jo je pripredila Abwehrkampfer-

und (Zveza obrambnih borcev) je bila sinoči v koncertni dvorani v Celovcu, ki je seveda imela izrazit nacistično - nacionalistični značaj. Uradna proslava, oziroma komemoracija padlih za avstrijsko Koroško, pa je bila danes dopoldne. Deželni glavar Sima se je v svojem govoru na tej svečanosti dotaknil tudi zadnjih dogodkov na Koroškem, ki bi lahko pripeljali Avstrijo v sfero mednarodnih napetosti. Gre za ugled Koroške, je dejal Sima, in za ugled Avstrije v svetu. Pripomnil je, da vlada ne bo klonila pred terorjem ulice in da bo izpolnila obveznosti, ki jih ima z državno pogodbo.

Notranji minister Rössch je danes izjavil, da je pri akcijah proti dvojezičnim napisom na Koroškem dokazana udeležba članov NDP. (To je avstrijska neonacistična stranka, ki jo vodi dr. Burger, znani in tudi že obsodeni vodja atentatorjev v Južni Tirolski).

Ministrski predsednik Kreisky pa je izjavil, da so v teh akcijah aktivni predvsem ljudje, ki hočejo oспорovati pravice manjšine.

Jutri popoldne se bodo v Celovcu sestali odborniki organizacij, ki so vključene v Zvezo slovenskih organizacij in v Narodni svet koroških Slovencev, ki bodo sestavili in objavili skupen dokument, v četrtek dopoldne pa bo skupni koordinacijski odbor priredil tiskovno konferenco.

Protesti, ki prihajajo iz Jugoslavije in od drugih, kakor tudi diplomatski korak jugoslovanske vlade, so naleteli v Avstriji na velik odmev. Koroška deželna vlada in klub socialističnih poslancev Koroške sta izjavila, da odklanjata take metode in pozivata prebivalstvo k umirjenju. Socialistični študentje na Dunaju v svojem protestu zahtevajo ukinitve subvencij hruškarskim organizacijam. Socialistični deželni poslanec Joseph Guttenbrunner, ki je tudi predsednik deželnega šolskega sveta, objavlja v današnji številki »Kärntner Tageszeitung« članek v katerem ostro napada nacionalistične organizacije, kot je že omenjeno na Abwehrkampferbund, Heimatsdienst ter med drugim citira odločitev iz članka, ki je bil objavljen v glasilu »Heimatdienst« (»Kus der Heimat«) ob proslavi 50. obletnice plebiscita, in ki je odkrito pozival na genocid s parolo: »Ne bo miru na Koroškem, dokler ne bo izgnani osteden od dveh narodov«. Tak sovničniški duh, pravi socialistični poslanec, je že spraval Avstrijo in Evropo v hudo gorje in je še pre-

dolgo toleriral. Koroški Slovinci jemljejo na znanje zagotovila najvišjih predstavnikov oblasti, pričakujejo pa nadaljevalne ukrepe, ki naj učinkovito očistijo njihove narodne pravice in zagotovijo njihov obstoj ter preprečijo nevarno porajanje nacističnih sil.

Nasilna odstranitev dvojezičnih napisov ni osamljena akcija, ni bežen in malo pomemben pojav, pač pa spada v okvir sovražnih dejanj proti slovenski manjšini na Koroškem, dejani in napadov, ki se ponavljajo skozi desetletja od koraške zadnje vojne in ki imajo svojo nacistično podlago, počasi, iz določenih okupacij in terorja. V sedanjem mednarodnem položaju,

na podlagi ugotovitve, kdo sodeluje v teh akcijah, kdo jih organizira in kdo se za njimi skriva, lahko trdimo, da je gonja proti dvojezičnosti na Koroškem, da so skrušitve spomenikov padlih, napadi na slovenske organizacije in grožnje, ne samo pojav nacionalne nestrpnosti, da kvarno vplivajo na odnose med sosednjimi državama in da spravlja avstrijsko republiko v slabo luč, ampak lahko sklepamo, da so v ozadju mračne sile črne in rjave internacionalne, da se tudi na Koroškem in v Avstriji odkrito in grozeče spet porajajo nacizem. To vse še posebno čutim tudi noč, ko sem že oddal to poročilo pa sem z ulice slisal velik trušč in trobljenje avtomobi-

lov ter sem nekaj časa opazoval potek nacionalistične manifestacije na dvorišču pred deželno vladno palačo. Proslava obletnice plebiscita je namreč dobila v Celovcu svoj pečat tudi noč.

Kolona nekaj sto avtomobilov je od 20. do 22. ure vozila po glavnih ulicah, trubi so na vsi moč in ustavili promet. Okrog 600 demonstrantov je pred deželno palačo vzklikalo sovničistična gesla in prepevalo nacionalistične pesmi. Med drugim so vzklikali »Slovenska Koroška ne obstaja!« in »svobodna in nedeljiva Koroška« ter »zahtevamo prenehanje manjšine«. Vzklik, po-

ALBIN BUBNIC
(Nadaljevanje na 6. strani)

ZARADI TRMOGLAVEGA STALIŠČA DELODAJALCEV

RESNE TEŽAVE PRI NADALJEVANJU POGAJANJA ZA NOVO DELOVNO POGODBO KEMIJSKE STROKE

Stavke gradbenih delavcev - Zasedanje glavnega sveta CISL v ozračju hudih notranjih sporov

RIM, 10. — Tudi danes so se ves dan nadaljevala pogajanja o posameznih točkah nove delovne pogodbe, ki zanima 300.000 delavcev kemijske industrije. Pogajanja napredujejo z veliko težavo zaradi odpora delodajalcev glede nekaterih osnovnih zahtev sindikatov. Sedaj so v razpravi vprašanja delovnega urnika v izmenjavi delovnih pogojev, tovarniških svetov, delavcev - študentov, odprave plačilnih razlik med različnimi kategorijami in vključitev v dnevno pogodbo kemijskih delavcev tudi delavcev zaposlenih na področju sintetičnih vlaken.

Glavni tajnik kemijskih delavcev CGIL Trespiedi je izjavil na skupščini, da so pogajanja zelo zapletena, zlasti zaradi novih dejstev, ki so prišla na dan po objavi v nekem časniku Confindustria o domnevnih osnovnih točkah sporazuma. Delodajalci so se obvezali, da bodo še nekoč odgovorili na vse sindikalne zahteve.

Pozno ponoči se je zvedelo, da je prišlo na pogajanjih do resnih težav. Sindikati so sporočili, da se stališče delodajalcev in ugotovilo, da se umikajo od doseženih načelno sprejetih obveznosti. Zaradi tega so pozvali delavce naj nadaljujejo z se napovedanimi stavkami do ugodnega zaključka pogajanj.

Medtem ko so pogajanja v teku, so delavci kemijske industrije tudi danes stavkali. V tem okviru je stavalstvo vseh 180.000 delavcev skupine Montedison, ki zahtevajo hkrati preklic vseh napovedanih odpustov in zagotovilo, da bo družba obdržala obstoječe število zaposlenih. Poleg tega se še danes začele stavke gradbenih delavcev po pokrajinah in deželah v Laciju, Umbriji in Liguriji. V četrtek pa bodo gradbeni delavci stavkali v Piemontu, Lombardiji, Venetu, Kampaniji in na Siciliji. Za obnovitev delovne pogodbe so danes stavkali tudi delavci industrije testenin in mlinske industrije.

V Firencih in pokrajini pa je bila danes splošna stavka, ki jo napovedale vse tri sindikalne organizacije v znak solidarnosti z vsemi delavci, ki se bojujejo za obnovitev delovne pogodbe, za zaposlitev, proti dražnjini, za socialne reforme, gospodarski razvoj, proti represiji, za demokratični razvoj in za sindikalno svobodo. Podobna stavka pa je bila tudi v Cinisellu Balcamu pri Milanu.

Val stavk po vsej Italiji se je šele začel. Delavci cementne industrije včlanjeni v CGIL, CISL in UIL so sestavili program boja za obnovitev svoje delovne pogodbe, na osnovi katerega bodo od 28. oktobra stavkali 24 delovnih ur po posameznih pokrajinah, za 23. in 24. oktobra pa so napovedali dvodnevno vsedržavno stavko.

Veliko pozornost v delavskem svetu je vzbudilo zasedanje vsedržavnega sveta CISL, ki se je danes začelo v Spoletu. Na dnevnem redu je razširjevanje notranjih sporov in pojmov politične in sindikalne solidarnosti.

Val stavk po vsej Italiji se je šele začel. Delavci cementne industrije včlanjeni v CGIL, CISL in UIL so sestavili program boja za obnovitev svoje delovne pogodbe, na osnovi katerega bodo od 28. oktobra stavkali 24 delovnih ur po posameznih pokrajinah, za 23. in 24. oktobra pa so napovedali dvodnevno vsedržavno stavko.

Veliko pozornost v delavskem svetu je vzbudilo zasedanje vsedržavnega sveta CISL, ki se je danes začelo v Spoletu. Na dnevnem redu je razširjevanje notranjih sporov in pojmov politične in sindikalne solidarnosti.

Pogajanja za delovno pogodbo kemijske industrije so zabredla v velike težave zaradi trmo glave delodajalcev, ki nočejo spoštovati že načelno sprejetih obveznosti. Sindikati so to stališče ostro obsodili. Čeprav so izjavili, da so pripravljeli nadaljevati pogajanja, so vendar opozorili delavce, naj bodo budni in naj še naprej enotno stavkajo, dokler ne bodo sprejete njihove zahteve. Zupan Spacini bo še vedno kandidat št. 1 na listi, ki jo bo KD vložila za občinske upravne volitve. Tudi PSI, ki se pripravlja na kongres, je objavila listo kandidatov, na kateri so tudi vidnejši Slovenci in seveda sedanjim odbornikom Dušan Hreščak.

Včeraj so v deželnem svetu razpravljali o zakonu, ki bo urejeval delovanje uradov za zemljišče knjige, ki so prešli v pristojnost dežele. Zakon so odobrili, zavrnili pa so zahtevo svetovalca dr. Štoka, katero so podprli komunistični svetovalci, en svetovalec Furlanskega gibanja in ena svetovalka KD, da bi en člen zakona predvideval tudi zaposlitev uradnikov z znanjem slovenskega jezika.

kalne linije po nedavni krizi, ki je zajela vodstvo in ki je povzročila da je tajništvo v celoti odstopilo. Glavni svet CISL bo moral izvoliti tudi novo tajništvo.

Razprava se je začela s poročilom glavnega tajnika Stortija, ki je v imenu večine dosedanjega tajništva poročal o delu CISL v boju za sindikalno enotnost in dejal, da je ta boj osnovni cilj te sindikalne organizacije. Poudaril je tudi, da mora biti zvezni dogovor z ostalima dvema organizacijama samo prehodni instrument za doseg sindikalne enotnosti. Storti je poudaril doseženo sindikalno politiko CISL in izrazil zaupanje, da mora sindikalna organizacija po potrebi izkoristiti vse instrumente za izboljšanje delavskih pravic, ki gredo od stavke do pogajanj in dogovorov z delodajalci.

Po njegovem mnenju mora sindikalna organizacija sproti odločati, katerega instrumenta se bo poslužila. Če prvi posugi v razpravo so pokazali, kako globoko razkol je nastal v CISL. Zvezni tajnik Fantoni

je ostro napadel Stortija in mu očital, da je podal nezadostno in pomanjkljivo poročilo in da ni napravil zadostne analize vzrokov, ki so sprožili spopad med dvema političnima linijama, ki si sedaj stojita nasproti. Zasedanje se bo nadaljevalo jutri.

Andreotti pojde v Sovjetsko zvezo

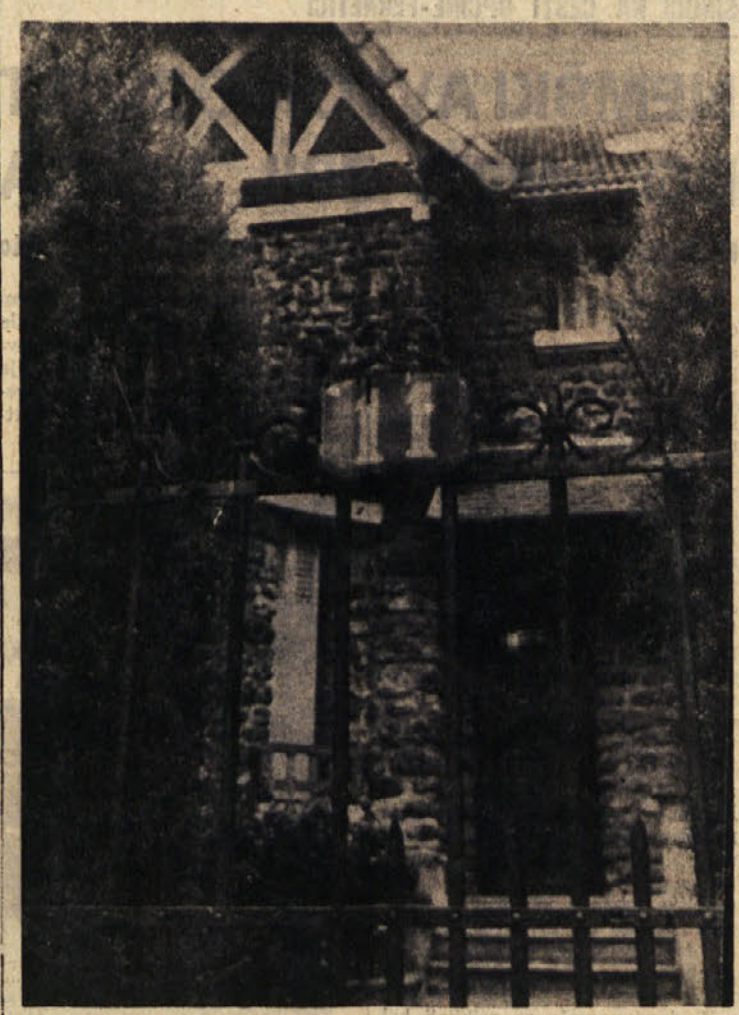
RIM, 10. — Na vabilo sovjetske vlade bo predsednik vlade Andreotti od 24. do 30. oktobra uradno obiskal Sovjetsko zvezo. Andreottija bo spremljal zunanji minister Medici.

RIM, 10. — Jutri se sestane osrednje vodstvo Krščanske demokracije. Zvečelo se je, da bodo razpravljali samo o organizacijskih vprašanjih prihodnjih upravnih novic in o zasedanju o gospodarskem načrtovanju, ki bo v kratkem v Perugiji.

PO VČERAŠNJEM SESTANKU Z LE DUC THOJEM

Kissinger ponovno preložil odhod s pariških pogajanj

Stroga tajnost o izidu pogovorov - Optimizem francoskih časopisov

Hiša, v kateri so potekali pogovori med Kissingerjem in Le Duc Thojem se nahaja v Choisy-le-Roiju, pri Parizu

PARIZ, 10. — Pozornost svetovnega mnenja je še vedno osredotočena na tajna pogajanja med posebnim svetovalcem ameriškega predsednika Nixona Kissingerjem in severovietnamskim predstavnikom na pariških pogajanjih o križi na azijskem jugovzhodu Le Duc Thojem. Prvega spremlja, prvič v zgodovini tujih stikov, general Haig, eden Nixonovih ljubljencev, ki je prav pred nekaj dnevi napredoval, dobil še dve zvezdici na epoletah in, kot pravi ameriški časnik, prehitel več kot 140 drugih generalov, ki so prav tako čakali na napredovanje, drugi pa je kot po navadi v spremstvu ministra Xuan Thuya.

Ob koncu pogovorov je bila, kot je že ustaljena navada, vrsta domnev, ki pa jih niso potrdili niti Američani niti Vietnami. Edino konkretno dejstvo je Kissingerjev obisk francoskemu zunanjemu ministru Schumannu ter to, da je preložil svoj odhod iz Pariza. Ugledni francoski časopis »France soir« piše s tem v zvezi zelo optimistično, da je sporazum le stvar nekaj dni.

Sporazum naj bi bil razdeljen na dva dela: političnega in vojaškega. Sporazum na vojaškem področju bi lahko dosegel še pred 7. novembrom, ko bodo ameriške predsedniške volitve, predvideval pa naj bi premirje, izmenjavo ujetnikov ter postopni umik ameriških čet z vsega Indokitajskega polotoka. Bolj težavna je bila politična stran, Hanoi pa naj bi pristal na to, da bi politično rešitev preložili za nekaj mesecev.

INTENZIVNA ZUNANJEPOLITIČNA DEJAVNOST BONSKÉ VLADE

Brandtova diplomacija na delu pred volitvami

Brežnjev sprejel kanclerjevega odposlanca - Zunanji ministerev Scheel v Pekingu - Kongres zahodnonemške KD

BONN, 10. — Brandtova diplomacija je na delu, da bi pred novembrskimi predčasnimi volitvami izpeljala še zadnje faze kanclerjeve »Ostpolitik« in s tem povečala perspektive zmag za sedanjo socialdemokratsko - liberalno vladno koalicio. Tako je zunanji minister Walter Scheel odpotoval v Peking, kjer bo podpisal sporazum o normalizaciji kitajsko - zahodnonemških odnosov, s čimer so doslej odlašala, da ne bi to privedlo do zapletljivega s Kijem. Bolj delikatna pa je bil obisk Brandtovega odposlanca podtajnika Egona Bahra v Moskvi, kjer je imel danes dolg pogovor z Leonidom Brežnevom, kateremu je tudi izročil osebno poslanico zveznega kanclerja.

Čeprav uradno tega ne priznava, je bil nedvomno namen Bahrovega potovanja zagotoviti si podporo sovjetskih predstavnikov v težavnih pogajanjih, ki so sedaj v teku z Vzhodno Nemčijo, kot prica tudi dejstvo, da je kancler poslal v Moskvu prav človeka, ki osebno so-

deluje pri teh pogajanjih, na katerih vodi delegacijo ZRN. Uradno poročilo o obisku Egona Bahra, ki je ostal v sovjetskem glavnem mestu samo 48 ur, je pa imel dolge razgovore z Brežnevom in Gromikom, ugotavlja samo uspešen razvoj odnosov med Moskvo in Bonnem po podpisu pogodbe iz avgusta 1970. Sam Bahr pa je ob povratku iz SZ dal razumeti, da je v Moskvi govoril tudi o pogajanjih z NDR. Po-vedal je namreč, da bi morala temeljno pogodbo »o kateri se sedaj pogaja z vzhodnonemskim kolegom Michaelom Kohlom spremljati skupna izjava štirih sil (ZDA Francija, Velika Britanija in SZ) s potrditvijo odgovornosti teh držav do Nemčije »kot celote«. Dodal je, da je v Moskvi naletel na »razumevanje« za tako stališče.

Tik po vrnitvi v Bonn se je Bahr sestal na štiri oči z vzhodnonemskim pogajalcem Kohlom, jutri pa se bodo nadaljevala uradna pogajanja. Sam Bahr je danes izkličil možnost, da bi sporazum med obema Nemčijama lahko podpisali še pred volitvami, ki bodo 19. novembra, seveda pa obstajajo perspektive, da bi do takrat že dosegli osnovni sporazum. Treca je namreč upoštevati, da bi bil sporazum namno v interesu Brandtove koalicije, ampak tudi SZ in same Vzhodne Nemčije, bodisi ker bi sporazum odprl pot evropski konferenci, bodisi ker bi Brandtov poraz na volitvah privedel na oblast Barzelove demokracije, s katerimi bi bila nadaljnja pogajanja dokaj težavna, če ne celo povsem nemogoča.

Pogajanja s Kitajsko, kjer bo Scheel ostal štiri dni, pa bodo mnogo manj problematična. Bonn in Peking sta že dosegla načelni sporazum o navezavi diplomatskih odnosov in izmenjavi veleposlanikov, ki ga bodo uradno potrdili ob zaključku obiska zveznega zunanjega ministra. Ta se je danes na poti v Peking ustavil v Tokiu, kjer je imel daljši razgovor z japonskim kolegom Ohira.

Z bližnjim parlamentarnim volitvam je bil mobiliziral svoje sile tudi demokratska opozicija, ki ima v tih dneh strankni kongres v Wiesbadenu. Zanimivo je, da je na kongresu govoril skoraj izključno o notranji politiki, o gospodarstvu in finančnih vprašanjih, o družbenih reformah, o cenah in zaposlitvi. Kot kaže, so se demokristi zavzeli, da so volitve iz osvobodili Brandtovo »Ostpolitik«, in se torej izogibajo napadom na vladno koalicijo na tem področju. Zato pa so tem bolj ostri napadi v notranji politiki: Barzel v bistvu obtožuje kanclerja, da je povzročil inflacijo in zadal hud udarec državnemu gospodarstvu, po drugi strani pa ni izvedel niti ene družbene reforme.

PETROINDUSTRIJA: ZA IN PROTI

Trst privablja nove čistilnice Genova pa jih potiska v zaledje

Severni Jadran obsojen na petrolejsko smrt? - Aquila se širi, Vincor bo zgradila pristajališče za tankerje ob izlivu Ospa - Benetke ne marajo petrolejskih odpadkov v laguni

Medtem ko se gospodarski in politični krogi na našem področju čedalje bolj zavzemajo za nekakšno "petrolejsko" poslanstvo tržaške luke, se druga območja mesta v Italiji trudijo, da bi potisnili daleč od sebe že obstoječe čistilnice in rafinerije. Vprašanje je vredno premisleka, zlasti če ga povežemo s problemi sodobne ekologije in z načrti za razvoj turizma ob naših plažah.

Predvsem pogledimo, kaj ima v tem pogledu v načrtu naše ožje področje. Čistilnica Aquila v Zavljah je pred časom zaprosila in tudi prejela od pristojnih oblasti v Rimu pooblastilo, da razširi svoj obrat s 5.000.000 ton surove nafte na leto. Na nedavnem zasedanju "Trst - evropsko mesto", je predsednik čistilnice ing. Polverigiani ponovno poudaril, da je zmogljivost okoli 5.000.000 t surove nafte na leto trenutno najbolj ustrežna za gospodarno razmišljanje rafinerije.

Družba "Vincor SpA" je novembra lani zaprosila tržaško pristajališče ustanovo, naj ji za 20 let odstopi večjo površino ob izlivu reke Ospa v morje, da bi si na njem postavila pristajališče za petrolejske ladje in druge tehnične naprave, potrebne za redno poslovanje nove čistilnice. Predsednik pristajališke ustanove Franzil je dal objaviti v pokrajinskem uradnem vestniku obvestilo, da namerava odstopiti zaleteno zemljišče in povabiti zasebnike in javne ustanove, ki bi imeli kaj proti tej nameni, naj v roku 20 dni sporoče na pristojno mesto svoje morebitne ugovore. Kratek teden, da bi tudi t. namerna v kratkem umrešena. Z druge strani pa se čedalje bolj pogosto slišijo vesti, da bodo iz Trsta speljali dvojni rafinerijski tankerji.

Medtem ko se pri nas torej pripravljamo na to, da spremeni tržaški zaliv v umazano, smrdljivo in mrtvo petrolejsko mlako, se druga območja mesta v Italiji opeajo petrolejskega poslanstva in ga skušajo vsiliti drugim. Da bi se Benetke rade rešile pomorskega prometa s petrolejem in prenesele riziko onesnaženja drugam (v tem primeru na dobrodojni Trst, kjer je izhodišče Čezalpskega naftovoda, naftovoda za Dunaj - Schwechat, itd.), smo že omenili. Zanimivo pa je pogledati, kakšnega mnenja so glede teh problemov v Genovi. Tamkajšnji občinski svet je prav pred kratkim pretesal to vprašanje (lani je Genova manipulirala skupno nad 38 milijonov ton nafte) in prevzel naslednje sklepe: za morebitno razširjanje petrolejske industrije v Val-poleverci (v neposrednem zaledju mesta) ne bo občina izdajala nobene dovoljenja več, težiti pa je treba k temu, da se obsevi polagoma izselijo iz doline. Občina bo dajala petrolejskim industrijam nova gradnja dovoljenja le za posodobitve starih naprav in za varnostne gradnje, pa še to pod pogojem, da se

bodo posamezne industrije pismeno obvezale, da bodo v predvidenih rokih prenehale poslovati v neposrednem zaledju mesta. Težiti je treba k temu, da se zamisli, namenjen na skladiščenju petroleja in derivatov, skrijemo na minimum in po možnosti povsem odpravimo. Občina naj si prizadeva, da bo olajšala izselitev petrolejskih čistilnic v globlje zaledje. Za naftovode je treba določiti ozke prehodne rase, izven katerih naj bo speljava vsakega novega voda vnaprejšnje izključena. Genovežani so znani po svoji treznosti in Benetani tudi ne zaostajajo, ko gre za domače račune in interese. Pri nas pa smo vse preveč popustljivi v petrolejskih zadevah in se bomo za čistilnice, naftovode, razpilinevalne postaje in podobne naprave, ki nudijo le dvomljivo gospodarsko bodočnost, v za toliko bolj zanesljivo uničenje našega morja in našega naravnega okolja.

LETOS OD JANUARJA DO SEPTEMBRA

DOTOK TURISTOV JE ZNATNO UPADEL

Vzroke je treba iskati v številnih objektivnih razlogih

Tiskovni urad tržaške Autonome turistične in letoviške ustanove je objavil letni sklepni obračun tujih in domačih gostov, ki so v času devetih mesecev, od 1. januarja do 30. septembra letos, obiskali naše mesto in prenočili v tukajšnjih hotelih in prenočiščih. Iz pričujočega poročila izhaja, da je v tem času obiskalo naše mesto 36.091 oseb manj od lani in sicer 18.233 domačih in 17.858 tujih gostov, skupnih nočitev pa je bilo v tem času 51.570 manj od lani (30 tisoč 130 tujcev in 21.432 domačih gostov). Podrobnejše številke pa so naslednje: v omenjenih devetih mesecih je dopotovalo v naše mesto 231.524 gostov, od katerih 124.065 italijanskih ter 107.459 tujcev. Če upoštevamo, da je bilo lani v istem času 297.615 gostov v Trstu, potem lahko ugotovimo, da jih je bilo letos kar za 13,5 odst. manj. Kar pa zadeva nočitve dajojo podrobnejši pregled naslednje številke: 447.896 letos proti lanskim 499.466 nočitvam, ali 10,3 odst. manj od lani.

Na vrhu prednostne lestvice tujih gostov, ki so v tem času obiskali naše mesto, so še vedno Jugoslavi. Teh je bilo letos pri nas 51.717 (lani 63.058 ali 17,9 odst. manj). Sledijo Američani - 8.700 (lani 8.528), Francozi - 7.380 (8.144), Avstrijci - 7.473 (9.293), Nemci - 6.976 (8.182), Angleži - 2.579 (3.072), švicarski državljani - 2.436 (3.642), Turki - 2.021 in Grki 2.327.

Zdaj pa se prednostna lestvica nočitev: Jugoslavi 74.707 (lani 90.156 ali 17,1 odst. manj), Američani - 18.937 (17.954), Avstrijci - 14.447 (17.712), Nemci - 14.208 (14.219) ter Francozi - 10.835 (12.940). Tem sledijo še Angleži, Turki, Grki in švicarski državljani z majhnimi števili nočitev.

Nadalje so se v našem mestu ustatili Angleži (povprečno štiri dni), dalje Američani in Grki (2 dni), sledijo pa jim Nemci, Avstrijci, Francozi in Jugoslavi.

Po mnenju tiskovnega urada tržaške Autonome turistične in letoviške ustanove je potrebno iskati vzroke za občutno zmanjšanje dotok turistov v naše mesto predvsem v naslednjih razlogih. Kupna vrednost jugoslovanske valute je znatno padla, zaradi česar se je

Z jugoslovanskim RK v tržaško bolnišnico

Včeraj ob 17.40 so bolničarji jugoslovanskega RK pripeljali v tržaško glavno bolnišnico 51-letno Tereso Mezger por. Franco iz Ul. Zoruti 12, ki se je od 1. oktobra letos zdravila v ljubljanski splošni bolnišnici.

Francova se je ponesrečila v hudi prometni nesreči, ki se je pripetila 1. oktobra jutraj na cesti, ki iz Kranja pelje v Ljubljano. Peljala se je v smeri, ki jo je vozil njen mož, 42-letni Giovanni Franco, ko je prišlo do silovitega čelnega trčenja z nasprotno prihajajočim jugoslovanskim osebnim avtomobilom. Oba so sprejeli na zdravljenje v ljubljansko bolnišnico, kjer so za Franco pridržali prognozo. Njegova žena se je v nesreči pobila po glavi ter si prelomila nekaj rebrov.

GORIŠKI DNEVNIK

PRVA JESENSKA SEJA PO POLETNEM ZATIŠJU

Vroča debata v pokrajinskem svetu o ravnanju odbornika za zdravstvo

Odbornik Perissin je v tisku objavil poročilo o stanju v umobolnici brez odobritve odbora in sveta - Na njegov račun so padle ostre kritike

Tako vroče polemike kot je bila v ponedeljek zvečer v pokrajinskem svetu, že dolgo časa ni bilo. Tarča strelav z vseh strani, tudi s strani socialističnih partnerjev v vladi, ki koalicijske, je bil demokratični namestnik odbornika Ermellino Perissin, ki mu je poverjena skrb za zdravstvo. Kaj se je zgodilo? Pred časom je Perissin poročal odboru o položaju v umobolnici: le v enem odboru so njegovo poročilo le vzeli na znanje, obvezali so se, da bodo o njem razpravljali, zaradi česar niso do vsebine zavzeli nikakega stališča. Kasneje je Perissin imel isto poročilo na sestanku načelnikov skupin. Dvakrat so v tem forumu o tem razpravljali, ko so nekateri svetovalci zahtevali zase dokumentacijo, jim je odbor za zdravstvo dejal, da so to uradne tajnosti in jim ne more ustroiti. Prejšnji teden pa je revija "Iniziativa isontina" objavila omenjeno poročilo skoro v celoti in v njej se Perissin kvalificira kot pokrajinski odbornik.

Ze včeraj smo objavili tiskovno poročilo socialistične stranke, ki se distancira od tega stališča omenjenega odbornika in zahteva, da o stvari razpravlja edina pristojna foruma, t.j. pokrajinski svet in pokrajinski odbor.

V ponedeljek zvečer pa je v pokrajinskem svetu počilo. Najprej se je k besedi oglašal namestnik komunistične skupine Silvino Poletto. Ostro je ožigal ravnanje odbornika za zdravstvo, dejal je, da je Perissin zahteval na seji načelnikov skupin za vsako komunistično podporo svojemu poročilu, da pa je sam načelnik skupine KD dr. Čian dejal, da je potrebna širša analiza in da je treba s tem v zvezi slišati tudi mnenje zdravnikov in vseh zainteresiranih faktorjev. Perissinov vztrajanje torej takrat ni uspelo, kljub temu pa je v zvezi stališča objavil v reviji "Iniziativa isontina".

Zelo ostro je bilo tudi stališče liberalnega zastopnika Lugnanija, ki je dejal, da se tu omalovažuje pristojnost pokrajinskih svetovalcev, ki morajo iskati potrebno dokumentacijo za svoje delo v časopisih, ki so na razpolago vsakomur. Podčrtal je zaradi tega nepravilno ravnanje odbornika za zdravstvo. Na isto stališče se je postavil socialistični zastopnik dr. Semola. Povedal je teze, ki sta jih poveljala prejšnja govornika, zahteval je javno debato o tem vprašanju v pokrajinskem svetu in ne več tajno, kot jo je omenjeni odbornik predlagal na seji načelnikov skupin. Stališče dr. Semole je zanimivo, ker so socialisti soudeleženi v pokrajinskem odboru in morda utegne imeti stvar določene posledice. Krščanski demokrati, socialdemokrati, zastopnika SDZ in fašisti pa so predvino molčali.

Perissin je jezo odgovoril Polettu in ostalim govornikom, udaril je celo po mizi, blede je zagovarjal svoje teze.

Debato pa je zaključil predsednik dr. Chientaroli, ki je dejal, da je odbornik za zdravstvo v odboru svoje poročilo le prečital, odbor pa ga ni še diskutiral, načelniki skupin so zahtevali ob svojem času širšo debato o tem vprašanju. "Morda bi bilo pravilno pogledati se v vprašanje" je dejal dr. Chientaroli, ki je nato dodal, da namerava pokrajinska uprava obratno sedanje razvojne linije zdravljene umobolnih in eventualno popraviti kar je treba popraviti.

Polemika se bo brez dvoma nadaljevala v pokrajinskem svetu, v odboru kot tudi v tisku. Omenimo samo to, da Perissinov poročilo postavlja Basaglievo teorijo zdravljene v kot s tem, da je omenjeni odbornik izrazil iz knjige znanega

psihiatra tiste fraze, ki so mu prile prave v njegovi polemiki, nimajo pa nobene zveze s celotno knjigo. Povejmo še, da uživa prof. Basaglia veliko ugleda v mednarodnih zdravniških krogih, saj je Mednarodna organizacija za zdravstvo, ki deluje v sklopu OZN, privolila v to, da se naši deželi prizna status zdravstvene regije prve stopnje, le če je v njej tudi prof. Basaglia.

Se praj je pokrajinski svet razpravil o nekaterih potrditvah od ožjega odbora sprejetih sklepov, med katerimi je tudi ta, ki daje šolskim menzajem in zavodom določene podpore: med temi so tudi šolski dijaški dom, Alojzijevec in Sirotišče.

Pokrajinski svet se bo sestal prihodnji ponedeljek.

Razstava ptic v Gorici

V soboto, 14. in v nedeljo, 15. t.m. bo v Gorici deželna razstava ptic in EPT.

UGOTOVITVE OBČINSKIH SVETOVALCEV

Število delovne sile v Gorici je v zadnjih letih precej padlo

Občinski upravi so očitali premajhno občutljivost v reševanju problemov - Fornasir (PLI): Uprava je nakazala probleme ne pa njih rešitev - Zaskrbljenost zaradi naraščanja cen

Kot smo že včeraj poročali, so na ponedeljkovi seji občinskega sveta v Gorici razpravljali o gospodarskem položaju v občini. Iz debate vseh govornikov je bilo jasno, da je gospodarski položaj zelo kritičen in da se uprava premalo zanima za rešitev tega problema.

Svetovalec Chiarion (KPI) je prikazal padec delovne sile v vseh industrijskih obratih občine, pri tem se posebno safog, konzorcijske mehanizmske delavnice (COMG) in na področju tekstilne industrije. Dejal je tudi, da bi morala občinska

uprava boljše nadzorovati in najti rešitve stalnem naraščanju cen. Predlagal je, naj bi občinski svet odobril resolucijo, v kateri je skušal dati konkretne predloge za bodoči razvoj. V resoluciji je poudarjena potreba po takojšnjem ureditvi avtoporta in novega mednarodnega prehoda pri Vrtojbi, nujnost razširitve in pomoči pri razvoju industrijske cone, vendar z določenimi kriteriji, ki bi ščitili manjšino in kmetovalce pri razlasištevah ter nujnost nadzorovanja cen vsaj za tiste elemente, ki so prebivalcem najbolj potrebni. Po mnenju govornika bi se občina morala postaviti ob stran delavcev v boju za socialne reforme, predvsem pa nuditi mladim možnost brezplačnega učnja, s tem da bi pomagala pri nakupu knjiž in pri prevozi.

Tudi predstavnik krščanske demokracije Colella je orisal gospodarski položaj Gorice kot zelo kritičen, predvsem zaradi masovnega odpusta delovne sile in zaradi premajhnosti investicij javnega denarja. Colella je dejal, da ne vidi rešitve v tem, da industrije odpuščajo ali postavljajo v dopolnilno blaginjo veliko število delavcev. Občinska uprava bi morala paziti na to, da se bolje investira javni in zasebni denar in dajati pobude v tem smislu. To bi se moralo izraziti predvsem z ureditvijo potrebnih in-frastruktur kot so avtoporti, železniska postaja in z boljšim izkoriščanjem prednosti proste cone.

V debato je posegel tudi Fornasir (PLI), ki je očital občinski upravi statičnost in pomanjkanje potrebne energije za te probleme. Dejal je, da so v zupanovem poročilu problemi samo naštet, prikazani pa ni nobenih pti za rešitev. Strinjal se je s svetovalcem Chiarionom v tem, da je potrebno postaviti problem gospodarskega razvoja Gorice v deželi in tudi v državni okvir. Dejal je, da je do menjene nečlovečnosti strank ostalo na mrtvi točki in da bi občinska uprava imenovala niti vodstva konzorcija za avtoporto in za industrijsko cono.

Občinski upravi je očital nepremičnost tudi Coana (MSI), zadnji, ki je govoril o tem problemu, na kar je zupan sklenil, da bodo o gospodarskem položaju razpravljali zopet na prihodnji seji. Še pred debato je zupan poročal o spremembi v notranosti občinskega sveta. Skupina socialdemokratov je namreč zaradi že znanih vzrokov izbruhala svetovalca Bianconija. Na njegovo mesto je prišel svetovalec PLI Dej Piero.

Prometna nesreča

mlade bolničarke

Na 20 dni zdravljenja so sprejeli v goriško bolnišnico 23-letno Ingrid Nicolaucic, bivajočo v Ločniku. Nikolaucic se je s flatom 500 peljalo po ul. Manzano, ko je drug avtomobil trčil v njene. Pri trčenju si je mlada bolničarka noskovala zatilnik.

Zborovanje

socialdemokratov

V nedeljo dopoldne je bil v Gorici občni zbor mestne sekcije PSDI, na katerem je podal uvodno poročilo tajnik sekcije Zampi. Za njim je spregovoril namestnik pokrajinskega tajnika stranke Candussi, ki je obširneje obravnaval političen položaj v državi in krajevne probleme. Omenil je delovanje legeve centra v občinah Gorica, Krmin in Gredarč ter poseben položaj v Trzinu in Gradcišču. Poudaril je tudi izboljšanje odnosov stranke s KD. Dosedanji občinski svetovalec Bianconi je predlagal večjo zavzetost pri reševanju krajevnih

OB ODSTRANJEVANJU DVOJEZIČNIH TABEL

Slovenske mladinske organizacije ogorčene zaradi koroških dogodkov

Protestno pismo avstrijskemu konzulu v Trstu - Dunajska vlada naj kaznuje krivce

Mladinski krožek in ostale mladinske organizacije na Goriškem so dne 9. oktobra poslane sledeče pismo avstrijskemu Generalnemu konzulu v Trstu, kot protest za nesramne podvige desničarskih skupin na Koroškem, ki protizakonito uničujejo dvojezične občestne napise in na tak način kažejo sovratstvo za tam živeče Slovence.

Sploštevani gospod. dr. Heinrich Blechner Generalni konzul Republike Avstrije Trst

Spodaj podpisana društva, ki združujejo slovensko mladino na Goriškem in Italiji, najodločneje protestirajo proti nacionalističnim ekscesom desničarsko - neonacističnih skupin, ki z zadržnimi vandalskimi dejanji grobo kršijo ne samo sedmi člen avstrijske državne pogodbe, temveč tudi najnovejšee človekanske pravice slovenske manjšine v Avstriji s tem, da uničujejo dvojezične občestne napise, ki so jih na Koroškem postavili oblastveni organi.

Na zatožno klop postavljamo tudi avstrijsko policijo, ki ne kaže politične volje, da tako kriminalno in protizakonito početje prepreči in kaznuje krivce. Zvezna vlada, ki jo Vi. gospod Generalni konzul, predstavlja, bi se morala namreč vedeti, da je treba katerokoli dejanje, ki ruši pravice narodne manjšine, proglasiti za nezakonito. Menimo da Avstrija, ki je doživela za časa nacizma toliko grozot in se vsa povojna leta bori za pravice svoje manjšine na Južnem Tirolskem in Italiji, ne bi smela dopuščati na svojem ozemlju oživljanja neonacizma in bi morala sledno izvajati isto manjšinsko politiko do Slovencev, kot jo zahteva do avstrijske in Italiji.

Gorica, 9. oktobra 1972. S spoštovanjem, Mladinski krožek - Gorica Sportno društvo Dom Sportno društvo Mladost Sportno društvo Sovodnje Rod tabornikov Modrega vala

Jutri otvoritev pevske

sezone v Štandrežu

V četrtek, 12. oktobra 1972 ob 20.30 bo v prostorih PD «O. Zupancič» slovnostna otvoritev pevske sezone za leto 1972-73. Ob tej priliki bo avdicija za sprejem novih članov. Odbor društva in vodstvo zbora vabita člana in prijatelje, da se polnoštevno udeležijo otvoritve.

Kino

Gorica

VERDI 17.15 - 22.00 «Appuntamento con una ragazza che si sente sola». C. Bergen in P. Majla. Barvni film. CORSO 16.45 - 22.00 «Piccoli omicidi». E. Gould in M. Rodd. Barvni film. Mladim pod 14. letom prepovedano. CENTRALE 16.30 - 21.30 «Il treno». B. Lancaster in P. Scofield. Barvni film. MODERNISSIMO 17.15 - 22.00 «La stirpe di Caino». D. Reed in S. Carredu. Barvni film. Mladini pod 14. letom prepovedano. VITTORIA 17.30 - 22.00 «Decameron proibitissimo» (Boccaccio mio, statti zitto). F. Agostini in B. Beami. Barvni film. Mladini pod 18. letom prepovedano.

Trst

AZZURRO: 17.30 - 22.00 «Reverendo Coito R. Harrison. Barvni film. EXCELSIOR: 16.00 - 22.00 «I sette minuti che contano». Barvni film. PRINCIPE: 17.30 - 22.00 «Le bambole». G. Lollobrigida in Nino Manfredi. Barvni film.

Nova Gorica

SOCIA (N. Gorica) «Tarzanov izizvi», ameriški film ob 18.00 in 20.00. SVOBODA (Sempeter) «Maščevanje Hannie Coulter», ameriški film ob 18. in 20. RENČE Prosto. ŠEMPAS «Puške za Apače», ameriški barvni film ob 20.00. KANAL «Črni gusar», italijanski barvni film ob 20.00. DESKLE «Pekleniski komandosi», ameriški barvni film ob 19.30. PRVAČINA «Mačka z devetimi glavi», ital. francoski barvni film ob 20.00.

DEZURNA LEKARNA V GORICI

Danes ves dan in ponoči je dežurna lekarna Baldini. Korzo Verdi 57, tel. 2879.

DEZURNA LEKARNA V TRZICU

Danes ves dan in ponoči je dežurna lekarna Al Redentore. Ul. Fratelli Roselli, tel. 72.340

IZPRED SODIŠČA V GORICI

Šofer ni bil odgovoren za smrt sopotnika

Pogoja obsojba avtomobilista iz Vrtojbe po prometni nesreči na Travniku

Pred goriškim okrajnim sodnikom dr. Trampusom se je moral na zadnji razpravi med drugimi zagovarjati tudi 23-letni Peter Morando iz Vrtojbe št. 133 pod obtožbo, da je dne 5. novembra 1970 s svojim avtomobilom podl na Travniku sedaj 53-letni Emiljo Erzežič iz Gorice, Ul. S. Vito, 67 se je istega dne ponoči ob 22.30 peljal v avtomobilu Tj. iz Starancana proti Ronkam. Z njim je bil v vozilu tudi 21-letni Srečko Spacapan iz Ronk. Iz nepopolnih vzrokov pa je šofer izgubil nadzorovano nad vozilom, zavozil v cestni jarek, kjer se je vozilo prevrnilo. Pri tem sta oba s Spacapanom dobila telesne poškodbe za katere se je moral Furlanu zdraviti v bolnišnici nekaj tednov. Spacapan pa, ki si je prebil lobanje, je kmalu po prevozu v tržaško bolnišnico podlegel poškodbam.

Furlan se je zagovarjal, da je vozil počasi, ker je kakih 100 m prej imel stop na cesti in da tudi ni bil pijan, ker je sil maloprejši sam nekaj kozarcev vina pri večerji v Starancanu. Tožilec je za obtožbeno predlagal osem mesecev zapora, sodni dvor pa ga je oprelstil zaradi pomanjkanja dokazov.

VESTI Z ONSTRAN MEJE

Delegacija koprške občine v gosteh Karnijske skupnosti

Vaščani Privdora pri Kopr so slavili krajevni praznik

Ta dni je delegacija občinske skupščine, ki jo je vodil predsednik Miro Kocjan, obiskala v Tolmeču, glavnem mestu Karnije v Italiji, tamkajšnji Karnijsko skupnost, medobčinsko ustanovo, ki ureja skupna vprašanja občin karnijskekega območja in Kanalske doline. Koprška delegacija je bila gost predstavnika Karnijske skupnosti Vincica Talotija, ki je s svojim predstavitvostvom že obiskal Kopr junja letos.

Na pogovori v Tolmeču so načeli vrsto vprašanih skupnega interesa, pri čemer so predstavniki Kopr pokazali zanimanje zlasti za vprašanje cestnih povezav in turizma na karnijski območju Italije, domači predstavniki pa so se zanimali posebno za razvoj pomorskega gospodarstva na slovenski obali.

Predstavniki iz Kopr so gostiteljem, na njihovo željo, tudi na drobno razložili sistem delovanja občin v Jugoslaviji in Sloveniji s stališča ustave, statuta, načrtovanja, financiranja in podobno. S predstavitvijo karnijske skupnosti, med katerimi so bili poleg članov Izvršnega odbora skupnosti tudi številni župani karnijskekega območja, so si gostje iz Kopr ogledali Karnijski muzej ljudske umetnosti, tovarno SEIMA, ki proiz-

vaja električne dele za avtomobile in znano tovarno papirja, prav tako v Tolmeču. Obiskali so tudi solito termalno središče Arta Terme. V kratkem bodo predstavniki obeh skupnosti pripravili konkretni načrt medsebojnega sodelovanja, na osnovi pogovorov v Kopr, in v zadnjih dneh v Tolmeču.

Vaščani Privdora pri Kopr so slavili v nedeljo krajevni praznik. Spominjali so se tragičnih dogodkov v oktobru 1943. leta, ko so Nemci divljali po istrskih vaseh in go ubili 17 talcev iz Privdora iz kubo življenja. Hkrati pa so se spomnili tudi vseh 64 padlih vaščanov v NOB, ki so se borili v raznih krajih Jugoslavije.

Na proslavi je govoril domačin, tajnik občinske skupščine Piran Aldo Gregorič. Predvsem je naglasil tradicionalno revolucionarno zavest istrskega prebivalstva in njegov velik delež v osvobodilnem boju. Poudaril je tudi pomen 25-letne priključitve Primorske k matični domovini.

V kulturnem delu programa so sodelovali domači pevski zbor, godba na pihala, recitatorji in kot gostje - mešani pevski zbor Pri-morec iz Trebč.

L. O.

POBUKA KLUBA STARIH GORIŠKIH ŠTUDENTOV

V Novi Gorici v nedeljo odkritje kipa F. Erjavcu

Doprni kip domačemu pisatelju in prirodslavcu bo stal na Erjavčevem drevoedu

V Novi Gorici, na Erjavčevem drevoedu, bodo v nedeljo jutraj ob 11. uri odkrili doprni kip pisatelju in prirodslavcu Franu Erjavcu. To odkritje je pobuda kluba starih goriških študentov, ki so si rom po Primorski v zadnjih letih odkrili vrsto spomenikov in piše zaslužnim možem naše preteklosti.

Fran Erjavce je počeval na goriški gimnaziji, umri je leta 1887 in pokopali so ga na starem pokopališču med Gorico in Kromberkom, v bližini kraja, kjer mu bodo odkrili v nedeljo doprni kip. Leta 1932 so njegove ostanke preselili na glavno goriško pokopališče, kjer je grob še danes. Takrat so fašisti zahtevali in dosegli odstranitev starih Gregorčičevih verzov, ki so bili vklesani v nagrobni kamnu: «Bil mož si cel in postojen, — bil zvest domovine sin, — dokler bo živ Sloven se kak — bo živel Tvoj spomin». Leta 1968 so te štiri verzje spet vklesali, na pobudo starih goriških študentov, na Erjavčev grob, ki ga še

NAROČITE SE NA Primorski dnevnik!

PO PISANJU COLINA SIMPSONA V «LIFE MAGAZINE»

Čezoceanska «Lusitania» ni bila potniška ladja

Leto pred izbruhom prve svetovne vojne so ladje spremenili v pomorno križarko - Vrh tega je prevajala tedaj še veliko streliva

NEW YORK, oktobra. — Prva svetovna vojna, ki spada v zgodovino, prihaja ponovno na dnevni red. V prvi svetovni vojni je bil želez ZDA pomemben, toda, podobno kot v drugi svetovni vojni, so se ZDA vključile v spopad z evropskimi centralnimi silami šele pozneje. Vzrok za sodelovanje ZDA z evropskimi antantami silami je bilo več, eden izmed povodov pa je bila potopitev čezoceanske ladje «Lusitania». Nemci so s torpedom potopili čezoceansko potniško ladjo, pri tem je izgubilo življenje nad tisoč ljudi, od katerih je bilo 124 Američanov. Tako smo vedeli in verovali do včeraj. Sedaj pa prihajajo na dan nove stvari, novi podatki, ki v marsičem spreminjajo to zgodovino. Čezoceanska ladja «Lusitania», katere potopitev je povzročila ve-

liko razburjanje v ZDA in omogočila tedanjemu predsedniku ZDA, da je poseljal v prvo svetovno vojno, ni bila izključno potniška ladja, pač pa je bila kar krepko oborožena, hkrati pa je prevajala precej vojaškega materiala, tedaj načelnik britanske admiraltete Winston Churchill pa ni poskrbel, da bi ladja dobila ustrezno oboroženo spremstvo.

To zatrjuje v svojem članku Anglež Colin Simpson v članku «Life Magazine». Čezoceanska ladja «Lusitania» so potopili nemški torpedi 7. maja 1915, ko je bila na poti proti Veliki Britaniji. Ladja je odpotovala iz New Yorka, nemške podmornice pa so jo napadle na jugovzhodni strani Irske. Napad je bil za poveljnika ladje nepričakovan, Nemci pa so odlično ciljali, tako da se je ladja potopila v 18 minutah in od 1959 potnikov ter mož posadke se jih je potopilo kar 1198, med njimi je bilo 124 Američanov.

Colin Simpson piše, da je bila čezoceanska ladja, ki je pripadala družbi «Cunard», uradno namenjena prevozu izključno potnikov ali pa kakega nevarnega tovora. Toda pri tej vožnji je imela ladja ponarejene dokumente in seznami tovora je bil povsem drugačen od dejanskega. Britanska admiralteta in še posebej sam Winston Churchill, sta odgovarjala oboroženo spremstvo.

O vsej tej zadevi je Colin Simpson napisal tudi knjigo, ki bo pod naslovom «Lusitania» v kratkem izšla. Zgodnja številka revije «Life Magazine» pa objavlja nekaj kmetijskih podatkov in članek, ki ga sedaj navajamo, temelji, kakor zatrjuje Colin Simpson, na dokumentih, ki so jih pred nedavnimi dali na razpolago washingtonski državni arhiv, arhiv britanske admiraltete ter arhiv družbe «Cunard».

Britansko poveljstvo vojne morarice — trdi Simpson v svojem članku — ni poslal nobene torpedovke, ki bi naj zaščitila ladjo «Lusitania» na poti proti Veliki Britaniji. Vrh tega kapitan čezoceanske ladje ni bil informiran, da je brez spremstva in da se praktično s slehernim miloj, ki jo napravi, vedno bolj približuje zasedi podmornice «U-20», ki je čakala ladjo na njeni poti. Potem, kakor bi mogli slediti, da je bila prav odločitev britanske admiraltete kriva za katastrofo, ki je zahtevala 1200 človeških življenj in imela nato posledice, ki bi jih mogli imenovati zgodovinske.

Velika Britanija in Združene države, nadaljuje britanski pisec, so temeljito proučile najboljše načine, kako prikriti resnico in kako zagotoviti, da bi zadeva ne prišla na dan. Sam kralj Jurij V. se je srečal z osebnimi predstavniki tedanjega ameriškega predsednika Woodrowa Wilsona v Londonu polkovnik Housejem le nekaj ur pred incidentom to je pred potopitvijo ladje in ga vprašal: «Gospod polkovnik, kaj menite, kaj storila Amerika, če bodo Nemci potopili ladjo «Lusitania»?

Po tem, kar zatrjuje britanski pisec, je lord Mersey, ki je bil imenovan za načelnika komisije, ki naj bi proučila vzroke katastrofe, dobil pismo, v katerem mu je nekdaj visoki funkcionar britanske admiraltete sporočil, da se smatra politično primerno, vreč čim več krivde za to, kar se je bilo zgodilo, na poveljnika ladje «Lusitania» kapitana Turnera. Kapitan Turner pa je vse do svoje smrti vztrajal pri tem, da je dobil šifrirano sporočilo, s katerim so mu dali navodilo, naj svojo pot spremeni in ga s tem tako rekoč do besedno spravi v past nemških podmornic.

V članku, ki prihaja s tem na dan, beremo tudi, da lord Mersey je odkril, da ga je vladna speljala na napakno pot in je zato izrekel sklep, ki je oglede krivdo komandanta Turnera. Po tem, kar beremo v trditvah Colina Simpsona, čezoceanska ladja «Lusitania» prav gotovo ni bila potniška tovorna ladja, ker je bila oborožena z 12 topovi kalibra 152 milimetra. Te topove so vgrajili na ladjo že 4. avgusta 1913, to se pravi skoraj dve leti pred potopitvijo. Leto 1913 in sicer 12. maja so čezoceanska ladja spravili v ladjevnelce v Liverpoolu, kjer so napravili na njej nekaj popravil in jo praktično tako spremenili, da je postala malone vojaška ladja.

Kot bi to ne bilo dovolj, prav avtor članka, je bil eden izmed kotlov ladje spremenjen v skladišče za topovske izstrelke in so v tem prostoru ladje namestili tudi: tovarno dvigalo za prenos topovskih izstrelkov iz kotlarne na palubo.

Kot bi to ne bilo dovolj, prav avtor članka, je bil eden izmed kotlov ladje spremenjen v skladišče za topovske izstrelke in so v tem prostoru ladje namestili tudi: tovarno dvigalo za prenos topovskih izstrelkov iz kotlarne na palubo.

PODATKI, ki so na razpolago so v Sovjetski zvezi letos našli 165 milijonov ton žita, kar je za približno 30 milijonov ton manj kot so ga našli lani. Prav tako je bil lani 100 v Sovjetski zvezi nakopani nad 100 milijonov ton krompirja, letos pa niti 75 milijonov ton.

PARIZ, 10. — Na francoskem tržišču za kopalne obleke bi znalo priti v kratkem do precejšnjih sprememb na račun neke nove tkanine oziroma na račun neke nove tekstilne surovine, ki jo je vrgla na trg družba Bayer. Gre za tako imenovani dorlastan, ki je sestavljen iz več smol in je torej umetno vlakno z izrednimi lastnostmi. Dorlastan je namreč izredno elastičen in odporen. Zato je primeren za stenske, nedežne, za žensko perilo in športne drame, predvsem za športne in smučarske hlače.

lubo. Pisec nadalje dodaja, da je bila v času usodne plovbe «Lusitania» iz New Yorka proti Veliki Britaniji na ladji še cela gora streliva in sicer 1245 zabojev topniškega streliva ter še 5227 zabojev drugih izstrelkov.

Kot smo že rekli, je bil seznami blaga ponarejen in to dejstvo so prikrivali tako, da so pravi seznami izročili ameriškim funkcionarjem šele več dni po potopitvi ladje. V članku nadalje zve, da so vse preživle ameriške potnike zaslišali pod prisego, vendar niso nobene teh izjav, teh pričanj uporabili, ko so v ameriškem znanem ministru ter v ustreznem britanskem ministru razloževali za deva ladje «Lusitania», ki je bila, kot smo rekli v začetku eden izmed povodov za vstop Združenih držav v vojno na strani antantnih zaveznikov sil.

NE PREVEČ DISKRETNOSTI POGLEDI ZA KULISE POPULARNE TV ODDAJE

Nad trideset milijonov gledalcev spremlja «Canzonissimo» v upanju

Letošnja prireditev je že sedemnajsta - Uspehi so odvisni od «ljudskega glasovanja» - Nova napovedovalca nista nadušila - M. Vitti pa je povsod na mestu

Monica Vitti, ki se vedno in povsod izkaže

V soboto zvečer se je pričela sedemnajsta sezona priljubljenega pevskega tekmovanja — «Canzonissima» («Popevska popevka»). Če bi bili vračevali, bi sedaj zapisali, da številka 17 prinaša srečo, da je torej usoda letošnje «Canzonissime» negotovna... Toda predobro poznamo okus in želje široke občinstva, zato smo pričeli, da bo «Canzonissima» tudi letos nemoteno spremljala naše življenje — vse do sv. treh kraljev, ko bo «volja naroda» kronala svojo pevskega idola, sreča pa bo, izmed milijonov prodanih listkov noveletne loterije, izžrebala novega bogataša. Kajti s tega leta (Raffaella Carrà, Corrado, Alighiero Noschese).

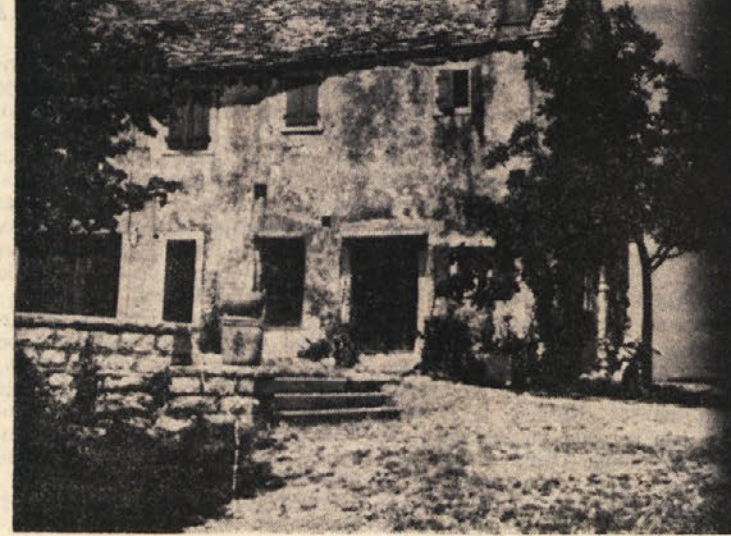
Letošnja «Canzonissima» bosta vodila priljubljeni «show - man» Pippo Baudou in Loretta Goggi, katere nastop predstavlja odlično preizkušnjo za njeno nadaljnjo kariero. Režiser je Romolo Siena, ko- reograf pa je Renato Greco.

Potek programa je znan: začetna sigla (Loretta Goggi poje melodijo z zelo posrečenim in nevarnim minljivo in spremenljivo. To je tudi upravičen razlog njenega obstoja in kontinuitete: še na mnogo let, «Canzonissima»!

Od prireditve, katere glavni smoter sta pevsko tekmovalstvo in loterija, ne smemo zahtevati drugega, če ne razvedrilo. Toda izkušnje so nas poučile, da je večina zelo drzno in neuresničljivo gojiti tudi tako skromno željo, zato smo od začetku vsake nove «serije» upravičeno nekoliko zaškrbeli. Lep spomin imamo samo na tri izdaje «Canzonissime»: leta 1959 (napovedovalci so bili Delia Scala, Nino Manfredi in Paolo Panelli), leta 1968 (Mina, Walter Chiari in Panelli), in lansko leto (Raffaella Carrà, Corrado, Alighiero Noschese).

Letošnja «Canzonissima» bosta vodila priljubljeni «show - man» Pippo Baudou in Loretta Goggi, katere nastop predstavlja odlično preizkušnjo za njeno nadaljnjo kariero. Režiser je Romolo Siena, ko- reograf pa je Renato Greco.

Potek programa je znan: začetna sigla (Loretta Goggi poje melodijo z zelo posrečenim in nevarnim minljivo in spremenljivo. To je tudi upravičen razlog njenega obstoja in kontinuitete: še na mnogo let, «Canzonissima»!

Kraška domačija

(Foto M. Magajna)

NOVOST, KI BI MOGLA ZREVOLUCIONIRATI MEDICINO

Z «iglo» laserskih žarkov proti rakastim boleznim

Selektiven žarek, ki uničuje le bolne celice, zdravih pa ne. Sovjetski strokovnjaki so kljub dosedanjim uspehom previdni

MOSKVA, oktobra. — Pri zavodu za rakasta obolenja pri ukrajinski akademiji znanosti so 1969. leta odprli klinični oddelek, na katerem zdravijo neke vrste raka z žarki kvantnega generatorja. Eden prvih pacientov novega oddelka bolnišnice je bil mladenič, kakršni je bil skoraj polovico obraba ter sence izkazano s hrupno rdečevoličasto ploskvo rakaste kože. V njegovem primeru je bil kirurški poseg praktično nemogoč, vsekakor neopravičljiv, ker bi na kraju odstranjevanje rakaste kože ostala zelo grda rana, ki bi se sicer tudi zacelila, vendar bi ostal velik madež. Pacientu, ki je prošil za sprejem na zdravljenje, da bi mu odstranili rakasto obolenje, so predložili naj bi se podvrjel novemu načinu zdravlje-

nja tako imenovani laserski terapiji. Ko se je vrnil na svoj kolhof, ga njegovi niso mogli niti prepoznati. Tumorja ni bilo in lice je bilo čisto kot da ga ni bilo nikoli. Lektor je pobliže pogledal mladeničovo lice, je mogel opaziti kako sled nekoč tako velikega madeža na licu.

Od tedaj se je podobnim operacijam z laserskimi žarki podvrlo 260 bolnikov, ki so vsi doživeli blagovorno delovanje tega novega sistema, za katerega so aparat izdelali kijevski inženirji pod vodstvom strokovnjaka I. V. Korjavceva.

Dvesto padeset primerov je že preseceje število, posebno če se vsi ti primeri zdravljenja končajo s pozitivnim rezultatom. Kljub tolikšnim uspehom pa so sovjetski strokovnjaki še vedno previdni, ko je govor o zaključnih sodbah. So vjetjski strokovnjaki pravijo, da bi se ne hoteli uštetiti, kajti po pisanju akademika Rostislava Kavkega in Nikolaja Gamnleja v moskovski «Pravdi» dveletno obdobje postoperacijske kontrole še ni zadostna doba, da bi dali ustrezne dokončne sklepe, ko gre vendar za probleme raka, torej bolezni, ki že sama na sebi ni niti od daleč proučena, kaj seld da bi o njej dajali neke ocene, ko so šele v začetku nove terapije.

Toda že prva laboratorijska raziskovanja, ki so jih začeli 1965. leta, so pokazala, da lasersko žarčenje dokončno uničuje rakaste celice, ki so jih umetno vzgajali v tako imenovani kulturi tkiva, torej v posebnem hranilnem okolju, v katerem so se rakaste celice sicer naglo množile. V drugi fazi poskusov, tokrat že na poskusnih živalih, se je pokazalo, da svetlobni impulzi določene moči uničujejo in mrtvičijo rakazerozo tkivo. Na kraju opokelini, ki so nastale pod vplivom laserskih žarkov, se je pojavljala «skorjica», ki je kmalu zatem odpadla in ni puščala nikakršnih sledov.

Hkrati la način zdravljenja skoroda ne povzroča nobenih bolečin in, kar je še najpomembnejše, nima niti najmanjšega škodljivega vpliva na celoten organizem pacienta. V primerjavi z rentgenskim žarčenjem ali z žarčenjem z žarki gama je prednost laserskega žarčenja očitna. To pa še posebej zaradi tega, ker je rentgensko obsevanje ter obsevanje z žarki gama hkrati bolne in zdrave celice. Laserski sistem pa deluje, kakor zatrjujejo strokovnjaki, selektivno. Njegovo moč nemoremo usmerjati in regulirati odvisno od tega, kaj hočemo z njim doseči. Gre namreč za površinsko ali globinsko žarčenje in ti žarki uničujejo samo «cilje», to se pravi tiste celice, ki so jih zdravilni določili, da morajo biti uničene.

Ker se nad tumorjem premika milimeter za milimetrom laserski žarek obseva bolno tkivo ne le na površini, pač pa tudi v globini. Opozorilalec ima vus, da se v živo telo zabada drugo za drugo prijeten občutek. Toda vsi ti bolniki so tako nagli, da jih bolnik praktično niti ne občuti. V laserski žarek je strnjena 1000-krat močnejša sila od sončne energije, ki bi jo mogli strniti v «tanko iglo» najboljše optične naprave.

Vzporedno s tako imenovanim impulznim laserjem preizkušajo v kijevskem zavodu za onkologijo tudi naprave «za permanentno delovanje». Žarki teh naprav odstranjajo rakasta obolenja bolje kot kirurški nož ter hkrati tudi «zavajajo» robore rezov in pri tem preprečujejo vsakršno krvavitve. To pa je izredno važno, kadar se mora kirurški poseg lotevati organov, ki so polni krvnih žil. Naprave o kakršnih je govor, bi mogle uresničiti davni sen kirurgov o tako imenovani operaciji brez krvi.

Gre, kot vidimo, za možnost, ki so jih od pred nedavnim smatrali le za plod fantazije. Danes pa la fantazija postaja stvarnost. Nekateri celo pravijo, da se s tem najavlja revolucija v borbi proti raku in hkrati revolucija v medicini na sploh.

IZ UMETNOSTNIH GALERIJ

Razstavila sta Pampanini in Cucek

Pampanini je eden izmed tržaških slikarjev, ki stvarno prikazuje pokrajine. vendar z določnim tonom romantike. Pampanini je svoja olja pripravil za razstavo v galeriji Russo. Njegova zdajnja razstava kaže, v primerjavi s prejšnjimi, določen napredek. Če nam je ta potrdili sin kamarijskih gora nekod prikazoval po večini lepoto gor in slikal tudi naš kraj, skoraj vedno v zelenju pomladi in poletju, smo v njegovih novih podobah opazili več mestnih značilnosti, kjer se v zelenju bežijo tudi hiše. Med slikami pa je tudi velik, obširen razgled na Trst. V teh podobah je torej manj minljivosti videza, naravnega okolja, večja pa je in močnejša prisotnost človeka.

Kljub temu pa menimo, da o staja Pampanini še vedno najbolj pristen tedaj, ko prikazuje intimnost majhnih izsekov kraj in stene v gozdu, z brvni čez stoke, ki zborijo po kamnitih prugah, skratka tedaj, ko čara neusahljive lepote zide narave.

Popolnoma drugačne slike pa je v Rossonijevi pasaji razobesil na pannoje Giovanni Cucek, ki ga moramo smatrati za ustvarjalca v pravem pomenu besede. Njega ne zanima resnični videz prirode ali človeka. Cucek črpa vizije nenavadnega sveta iz lastne ntrajnosti. Je to svet fantastičnih oblik, krati pa vselej rektli bi folklorne barvnosti in izrekljivosti risbe, ki se sedaj odzraja lepotnih pri- vezkov čipčasto drobne izdelave.

Ublašila se je tudi zbadljivost nekdanjih v pravljico kopreno za njih prispodobe naše družbene zmotnosti. Slike so večje in v njih je manj tistih čudnih dvoznčnih bitij, ki posnemajo ljudi v njihovi ljubezni in o njihovih dejanjih. Cucek se usmerja v bolj čisto in karsko učinkovitost, pa čeprav o staja še skozi desetletja zvest svojemu načinu, ki mu je pripomoglo do določenega slovesa tudi že pre- ko meja naše ozje dežele.

M. B.

Radio Vele

SREDA, 11. OKTOBRA 1972

TRST A
7.15, 8.15, 13.15, 14.15, 20.15 Poročila; 7.05 Jutranja glasba; 11.35 Opoldne z vami; 13.20 Glasba po željah; 17.00 Program za mlade; 19.15 Umetnost in prireditve; 18.30 Koncert; 19.00 Glasbeni vrtik; 19.10 Higiena in zdravje; 19.20 Zbori in folklor; 20.00 Sport; 20.30 Simf. koncert; 20.55 Knjižne novosti; 22.05 Zaznava glasba.

TRST
12.10 Plošče; 14.45 Tretja stran; 15.10 Glasbeno - govorni spored; 16.20 Kulturni pregled.

KOPER
6.30, 7.30, 10.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30, 20.30 Poročila; 6.15 Glasba za dobro jutro; 7.00 Jutranja glasba; 9.00 Otroški kotiček; 9.15 Orkester Welk; 10.45 Plošče RCM; 11.00 Priljubljeno mi skupaj...; 11.30 Orkester Casadei; 11.45 Polke in valčki; 12.00 Glasba po željah; 13.30 Počitek ob glasbi; 14.00 Eros Sequi; Pisma; 14.15 Plošče; 14.35 Juke box; 15.00 Simf. glasba; 15.30 Vrtijo se pevci; 17.00 Glasbeni vrtik; 17.45 Mladi glasbeniki; 18.00 Pop pevke; 19.00 Operna glasba; 19.30 Prenos RL; 20.00 Glasba v večeru; 20.40 Dubrovnik 72; 21.32 Pop in jazz; 22.00 Komorna glasba; 22.35 Glasba za lahko noč.

NACIONALNI PROGRAM
7.00, 8.00, 13.00, 15.00, 20.00 Poročila; 7.10 Jutranja glasba; 8.30 Jutranje pesmi; 9.15 V j. in j. 10.00 Posebna reportaža; 12.10 Plošče; 14.00 Ital. popevke; 15.00 Program za najmlajše; 16.20 Glasba za mladino; 18.35 N.ve ital. pesmi; 20.20 Andata e ritorno; 21.15

B. Mignoni: «Il venditore di caramelle»; 22.10 Klavirske skladbe.

II PROGRAM
7.30, 8.30, 13.30, 14.30, 19.30 Poročila; 8.40 Operna glasba po željah; 9.35 Orkester; 9.50 Tarzan; 10.05 Popevke; 13.50 Zakaj in kako; 14.00 Plošče; 15.00 Neapeljske popevke; 15.40 Glasbeno govorni spored; 17.35 Pisana glasba s plošč; 18.30 Posebna reportaža; 20.10 Sestanek petih; 21.00 Plošče; 22.40 Ceebron: «Una casa per Martins».

III PROGRAM
10.00 Koncert za začetek; 11.00 Na sporedu je Prokofjev; 11.40 Sodobna ital. glasba; 12.00 Bachove skladbe; 14.30 Portret avtorja; 15.30 Pianista Ornella Vanucci; 16.15 Buzzati: «Il mantello» (enodjanka); 17.20 Strani iz albuma; 18.15 Gospodarska rubrika; 18.30 Lahka glasba; 18.45 Kulturni pregled; 19.15 Koncert; 20.15 Nililizer: v sodobnem svetu.

FILODIFUZIJA
9.15 Sodobna ital. glasba; 9.45 Baročni koncert: Haendel in Vivaldi; 10.10 Schumannove arabeske; 10.20 Spontini, Wagner, Bellini itd.; 11.00 Na sporedu so Glinka, Rahmaninov in Honegger; 12.20 Corelljeve skladbe.

SLOVENIJA
7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 15.00, 19.30 Poročila; 6.50 Rekreacija; 8.10 Glasbena matineja; 9.05 Nenavadni pogovori; 9.25 Glasbena matineja Trst; 9.45 iz filmov in revij; 10.20 Pri vas doma; 11.00 Turistični napotki; 12.10 Rimski Korsakov: «Majška noč»; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Od vasi do vasi; 13.15 Zaznava glasba; 13.30

Priporočajo vam...: 14.10 Slov. narodne; 14.30 Naši poslušalci čestitajo; 15.40 Odsok na deska; 16.00 «Vrtik»; 16.40 Orkester in zbor Osborne; 17.10 Glasbena galerija; 17.45 Jezikovni pogovori; 18.00 Aktualnosti; 18.15 Glasbene vinjete; 18.30 Naš razgovor; 19.00 Lahko noč, oco!; 19.15 Glasbene razglednice 20.00 Simf. orkester; 21.30 Lepe melodije; 22.15 S festivalov jaza; 23.05 Iz sodobne mehiške lirike; 23.15 Jug. pevci zabavne glasbe.

ITAL TELEVISIONIJA
12.20 Zgodovina grifičnega humora; 13.00 Pred nakupom; 13.30 Dnevnik; 15.00 Kol. dirke; 17.00 Spored za najmlajše; Med: 17.30 Dnevnik; 17.45 Lindgren: Vacanze sull'isola dei gabbiani; 18.20 Gulliverjeve prigode; 18.45 Kresanje mišljenj; 19.15 Žitljenje v Franciji; 19.45 Sport in kronike; 20.30 Dnevnik; 21.00 Trgovci s smrtjo; 22.00 Zakaj cene naraščajo; 23.00 Dnevnik.

II KANAL
21.00 Dnevnik; 21.15 Film: «Play times»
JUG. TELEVISIONIJA
TV v šoli; 11.00 Splošna izobrazba; 17.50 Vitez Vihar film; 18.15 Obzoriki; 18.25 Mosaik; 19.30 S kamerom po Katangi; 19.05 in 22.45 TV dnevnik; 19.40 Wembley: nogomet Anglija - Jugoslavija; 21.30 E. Zola; Nana; 22.15 Jazz; 22.50 Šahovski komentar
KOPRSKA BARVNA TV
19.40 Nogomet: Jugoslavija - Ve lika Britanija; 20.30 Poročila; 21.25 Sramate sveta; II. del do kumentarne filma.

SAH

20. OLIMPIADA V SKOPJU

V PRIJATELJSKI NOGOMETNI TEKMI

NOGOMET

V NEDELJSKEM KOLU

Pomembni sklepi na kongresu FIDE

V nadaljevanju olimpijskih partij je Jugoslavija remizirala z Bolgarijo

SKOPJE, 10. — Kongres FIDE je sprejel danes v Skopju program tekmovanja za prihodnje leto in novi pravilnik mednarodnih turnirjev ter turnirja kandidatov. Kongres je z večino glasov sprejel predlog švice, da se mladinskemu prvaku W. Husu dovoli udeležba na prihodnjem mednarodnem turnirju. O zahtevah zastopnikov azijske in latinskoameriške cone, da se poveča število udeležencev mednarodnih turnirjev, bo kongres razpravljajal jutri. Odločeno je, da Korčoni in Larssen odigraja kvalifikacijski turnir, katerega zmagovalci bi sodelovali z igrah kandidatov svetovnega prvaka, če bi Spasski, oziroma Petrosjan odpovedala svojo udeležbo.

Nadomestil jih bodo kandidati, ki bodo sodelovali osem šahistov in sicer šest z dveh mednarodnih turnirjev ter Spasski in Petrosjan.

Prihodnja olimpiada (ženska in moška) bo leta 1974 v Franciji, verjetno v Nici.

Mladinsko prvenstvo bo v bodoče vsako leto, prihodnje pa v Angliji, v Teessidu, od 6. julija do 5. avgusta 1973. Tudi evropsko ekipno prvenstvo bo prihodnje leto v Angliji, in sicer v kraju Bath.

Zahodnoevropski konjski turnir bo prihodnje leto verjetno na Nizozemskem.

Partije 12. kolo moške šahovske olimpiade so se po nadaljevanju končale z naslednjimi rezultati:

1. SKUPINA	
Nizozemska — Rumunija	2 : 2
Madžarska — Argentina	4 : 0
Zah. Nemčija — Španija	2,5 : 1,5
SZ — ZDA	3 : 1
Bolgarija — Jugoslavija	2 : 2
Vzh. Nemčija — Danska	2 : 2
Poljska — Češkoslovaška	1,5 : 2,5
Švedska — Švica	1 : 3

2. SKUPINA	
Filipini — Norveška	1,5 : 2,5
Anglija — Islandija	3,5 : 0,5
Izrael — Kanada	3 : 1
Italija — Kuba	1 : 1
Avstrija — Indonezija	2,5 : 1,5
Kolumbija — Belgija	2,5 : 1,5
Mongolija — Paru	(1) 0,5 : 2,5
Vodj Anglija z 29 točkami.	

3. SKUPINA	
Tunizija — Škotska	2 : 2
Brazilijska — Portoriko	3 : 1
Irak — Turčija	(1) 2 : 1
Mehika — Nova Zelandija	2 : 2
Bolivija — Iran	1 : 3
Wales — Portugalska	1,5 : 2,5
Avstralija — Finska	3 : 1
Japonska — Dominikanska rep.	1,5 : 2,5

Partija iz 11. kola Finska — Wales	3,5 : 0,5
Vodj Avstralija s 35,5 točke.	

4. SKUPINA	
Maroko — Andora	2,5 : 1,5
Luksemburg — Hongkong	1,5 : 2,5
Libanon — Sirija	2,5 : 1,5
Deviško otočje — Singapur	1 : 3
Francija — Irak	4 : 0
Malta — Ciper	2 : 2
Malezija — Guernsey	2,5 : 1,5

Vodj Francija z 38 točkami.	
-----------------------------	--

Jugoslavija je v 13. kolu igrala z Vzh. Nemčijo. Dokončali so tri partije in trenutno stanje je neodločeno 1,5:1,5. Partijo Ivkov — Uhlmann so namreč prekinili, vendar Jugoslovani ni povsem brez možnosti za osvojitve cele točke. V ostalih partijah je Matanović remiziral z Malichom, Matulović z odpravljenim Schönebergom, Rukavina pa je izgubil z Vogtom.

Ostalih pomembnih srečanjih je stanje dvoboja med Madžarsko in Rumunijo trenutno neodločeno 1,5:1,5. SZ pa vodi proti Španiji z 1,5:0,5.

V teh srečanjih postaja položaj na lestvici izredno napet, saj ima SZ in Madžarska enako število 33,5 točke, ob 1 prekinjeni partiji SZ in 2 Madžarske. 3. je Jugoslavija s 30,5 točke, ki pa se bo morala krepko potruditi celo za osvojitve bronzaste kolajne, saj ji na 4. mestu sledi ČSSR s 30 točkami, nato pa Z. Nemčija in Rumunija se s pol točke manj.

Do konca prvenstva manjkata še dve koli.

Do konca prvenstva manjkata še dve koli.

Do konca prvenstva manjkata še dve koli.

Do konca prvenstva manjkata še dve koli.

Do konca prvenstva manjkata še dve koli.

Do konca prvenstva manjkata še dve koli.

Do konca prvenstva manjkata še dve koli.

Do konca prvenstva manjkata še dve koli.

Do konca prvenstva manjkata še dve koli.

Do konca prvenstva manjkata še dve koli.

Do konca prvenstva manjkata še dve koli.

Do konca prvenstva manjkata še dve koli.

Do konca prvenstva manjkata še dve koli.

Do konca prvenstva manjkata še dve koli.

Do konca prvenstva manjkata še dve koli.

Do konca prvenstva manjkata še dve koli.

Do konca prvenstva manjkata še dve koli.

KOŠARKA

SOFIJA, 10. — V drugem kolu ženskega evropskega košarkarskega prvenstva je Jugoslavija premagala Poljsko z 82:66 in se je uvrstila trenutno na prvo mesto lestvice skupno s SZ, najmočnejšo ekipo v povojnih letih. Italijanska reprezentanca je morala kloniti Madžarski s 67:50, SZ pa je premagala Rumunijo z 80:43. Lestvica A skupine je po drugem kolu naslednja: SZ in Jugoslavija 4, Madžarska in Rumunija 3, B skupine: ČSSR-Nizozemska 71:44, Bolgarija - Francija 53:44, NDR - Avstrija 58:42. Lestvica: Bolgarija in ČSSR 4, NDR in Francija 3, Nizozemska in Avstrija 2.

ODBOJKA

Mladinsko prvenstvo bo v bodoče vsako leto, prihodnje pa v Angliji, v Teessidu, od 6. julija do 5. avgusta 1973. Tudi evropsko ekipno prvenstvo bo prihodnje leto v Angliji, in sicer v kraju Bath.

Zahodnoevropski konjski turnir bo prihodnje leto verjetno na Nizozemskem.

Partije 12. kolo moške šahovske olimpiade so se po nadaljevanju končale z naslednjimi rezultati:

1. SKUPINA	
Nizozemska — Rumunija	2 : 2
Madžarska — Argentina	4 : 0
Zah. Nemčija — Španija	2,5 : 1,5
SZ — ZDA	3 : 1
Bolgarija — Jugoslavija	2 : 2
Vzh. Nemčija — Danska	2 : 2
Poljska — Češkoslovaška	1,5 : 2,5
Švedska — Švica	1 : 3

2. SKUPINA	
Filipini — Norveška	1,5 : 2,5
Anglija — Islandija	3,5 : 0,5
Izrael — Kanada	3 : 1
Italija — Kuba	1 : 1
Avstrija — Indonezija	2,5 : 1,5
Kolumbija — Belgija	2,5 : 1,5
Mongolija — Paru	(1) 0,5 : 2,5
Vodj Anglija z 29 točkami.	

3. SKUPINA	
Tunizija — Škotska	2 : 2
Brazilijska — Portoriko	3 : 1
Irak — Turčija	(1) 2 : 1
Mehika — Nova Zelandija	2 : 2
Bolivija — Iran	1 : 3
Wales — Portugalska	1,5 : 2,5
Avstralija — Finska	3 : 1
Japonska — Dominikanska rep.	1,5 : 2,5

Partija iz 11. kola Finska — Wales	3,5 : 0,5
Vodj Avstralija s 35,5 točke.	

4. SKUPINA	
Maroko — Andora	2,5 : 1,5
Luksemburg — Hongkong	1,5 : 2,5
Libanon — Sirija	2,5 : 1,5
Deviško otočje — Singapur	1 : 3
Francija — Irak	4 : 0
Malta — Ciper	2 : 2
Malezija — Guernsey	2,5 : 1,5

Vodj Francija z 38 točkami.	
-----------------------------	--

Jugoslavija je v 13. kolu igrala z Vzh. Nemčijo. Dokončali so tri partije in trenutno stanje je neodločeno 1,5:1,5. Partijo Ivkov — Uhlmann so namreč prekinili, vendar Jugoslovani ni povsem brez možnosti za osvojitve cele točke. V ostalih partijah je Matanović remiziral z Malichom, Matulović z odpravljenim Schönebergom, Rukavina pa je izgubil z Vogtom.

Ostalih pomembnih srečanjih je stanje dvoboja med Madžarsko in Rumunijo trenutno neodločeno 1,5:1,5. SZ pa vodi proti Španiji z 1,5:0,5.

V teh srečanjih postaja položaj na lestvici izredno napet, saj ima SZ in Madžarska enako število 33,5 točke, ob 1 prekinjeni partiji SZ in 2 Madžarske. 3. je Jugoslavija s 30,5 točke, ki pa se bo morala krepko potruditi celo za osvojitve bronzaste kolajne, saj ji na 4. mestu sledi ČSSR s 30 točkami, nato pa Z. Nemčija in Rumunija se s pol točke manj.

Do konca prvenstva manjkata še dve koli.

Do konca prvenstva manjkata še dve koli.

Do konca prvenstva manjkata še dve koli.

Do konca prvenstva manjkata še dve koli.

Do konca prvenstva manjkata še dve koli.

Do konca prvenstva manjkata še dve koli.

Do konca prvenstva manjkata še dve koli.

Do konca prvenstva manjkata še dve koli.

Do konca prvenstva manjkata še dve koli.

Do konca prvenstva manjkata še dve koli.

Do konca prvenstva manjkata še dve koli.

Do konca prvenstva manjkata še dve koli.

Do konca prvenstva manjkata še dve koli.

Do konca prvenstva manjkata še dve koli.

Do konca prvenstva manjkata še dve koli.

Do konca prvenstva manjkata še dve koli.

Do konca prvenstva manjkata še dve koli.

Do konca prvenstva manjkata še dve koli.

Do konca prvenstva manjkata še dve koli.

Do konca prvenstva manjkata še dve koli.

Do konca prvenstva manjkata še dve koli.

Do konca prvenstva manjkata še dve koli.

V Londonu danes Anglija-SFRJ

V obeh reprezentancah bo nastopilo precej mladih igralcev

LONDON, 10. — Jutri se bosta v Londonu srečali državni nogometni reprezentanci Anglije in Jugoslavije. Prijateljska tekma bo za obe ekipe zelo važna, saj bo služila trenerjem za zadnjo preskušnjo pred napornimi tekmami za svetovno prvenstvo. Jugoslovani bodo že čez teden dni nastopili v tekmi proti Španiji in so zato jutrišnji dvoboj s tako znanim nasprotnikom vzeli zares. Po neprav začetku tekme z Italijo v Turinu bodo nastopili nekateri novi igralci, predvsem pa u sedanjega jugoslovanskega nogometa Bajević, najboljši jugoslovanski reprezentant na turnirju v Braziliji letošnje poletje. Žal, pa bo še vedno odsoten vezni igralec Olimpije Oblak, ki si je pred tedni na prvenstveni tekmi hujše poškodoval nogo ter se je moral prav v odločilnih trenutkih odpovedati državnemu

dressu. Vseeno pa je jugoslovansko moštvo nekoliko boljše kot pa v zadnji mednarodni tekmi, ko so nastopili mnogi igralci iz B reprezentance.

Angleži bodo srečanje z Jugoslavijo, kateri so pred štirimi leti podlegli v Firencah, izbrali za preizkušnjo cele vrste mladih igralcev. ki bodo prvič nastopili v državni reprezentanci. Ramsey se je namreč odločil, da izključi staro garco, ki je v zadnjem času dvignila precej prahu s svojimi nezadovoljivimi nastopi. Med štirinajstimi reprezentanci je pozval kar osem mladih igralcev, ki so prišli ena dan v teko nogo metnega prvenstva.

Vsekakor pa je njegova poteza nekoliko tvegana, čeprav bo nastopil s svojimi varovanci na stadionu v Wembleyu, ki je bil še do pred kratkim nepremagljiv.

V PRIJATELJSKI TEKMI

Mladinsko prvenstvo bo v bodoče vsako leto, prihodnje pa v Angliji, v Teessidu, od 6. julija do 5. avgusta 1973. Tudi evropsko ekipno prvenstvo bo prihodnje leto v Angliji, in sicer v kraju Bath.

Zahodnoevropski konjski turnir bo prihodnje leto verjetno na Nizozemskem.

Partije 12. kolo moške šahovske olimpiade so se po nadaljevanju končale z naslednjimi rezultati:

1. SKUPINA	
Nizozemska — Rumunija	2 : 2
Madžarska — Argentina	4 : 0
Zah. Nemčija — Španija	2,5 : 1,5
SZ — ZDA	3 : 1
Bolgarija — Jugoslavija	2 : 2
Vzh. Nemčija — Danska	2 : 2
Poljska — Češkoslovaška	1,5 : 2,5
Švedska — Švica	1 : 3

2. SKUPINA	
Filipini — Norveška	1,5 : 2,5
Anglija — Islandija	3,5 : 0,5
Izrael — Kanada	3 : 1
Italija — Kuba	1 : 1
Avstrija — Indonezija	2,5 : 1,5
Kolumbija — Belgija	2,5 : 1,5
Mongolija — Paru	(1) 0,5 : 2,5
Vodj Anglija z 29 točkami.	

3. SKUPINA	
Tunizija — Škotska	2 : 2
Brazilijska — Portoriko	3 : 1
Irak — Turčija	(1) 2 : 1
Mehika — Nova Zelandija	2 : 2
Bolivija — Iran	1 : 3
Wales — Portugalska	1,5 : 2,5
Avstralija — Finska	3 : 1
Japonska — Dominikanska rep.	1,5 : 2,5

Partija iz 11. kola Finska — Wales	3,5 : 0,5
Vodj Avstralija s 35,5 točke.	

4. SKUPINA	
Maroko — Andora	2,5 : 1,5
Luksemburg — Hongkong	1,5 : 2,5
Libanon — Sirija	2,5 : 1,5
Deviško otočje — Singapur	1 : 3
Francija — Irak	4 : 0
Malta — Ciper	2 : 2
Malezija — Guernsey	2,5 : 1,5

Vodj Francija z 38 točkami.	
-----------------------------	--

Jugoslavija je v 13. kolu igrala z Vzh. Nemčijo. Dokončali so tri partije in trenutno stanje je neodločeno 1,5:1,5. Partijo Ivkov — Uhlmann so namreč prekinili, vendar Jugoslovani ni povsem brez možnosti za osvojitve cele točke. V ostalih partijah je Matanović remiziral z Malichom, Matulović z odpravljenim Schönebergom, Rukavina pa je izgubil z Vogtom.

Ostalih pomembnih srečanjih je stanje dvoboja med Madžarsko in Rumunijo trenutno neodločeno 1,5:1,5. SZ pa vodi proti Španiji z 1,5:0,5.

V teh srečanjih postaja položaj na lestvici izredno napet, saj ima SZ in Madžarska enako število 33,5 točke, ob 1 prekinjeni partiji SZ in 2 Madžarske. 3. je Jugoslavija s 30,5 točke, ki pa se bo morala krepko potruditi celo za osvojitve bronzaste kolajne, saj ji na 4. mestu sledi ČSSR s 30 točkami, nato pa Z. Nemčija in Rumunija se s pol točke manj.

Do konca prvenstva manjkata še dve koli.

Do konca prvenstva manjkata še dve koli.

Do konca prvenstva manjkata še dve koli.

Do konca prvenstva manjkata še dve koli.

Do konca prvenstva manjkata še dve koli.

Do konca prvenstva manjkata še dve koli.

Do konca prvenstva manjkata še dve koli.

Do konca prvenstva manjkata še dve koli.

Do konca prvenstva manjkata še dve koli.

Do konca prvenstva manjkata še dve koli.

Do konca prvenstva manjkata še dve koli.

Do konca prvenstva manjkata še dve koli.

Do konca prvenstva manjkata še dve koli.

Do konca prvenstva manjkata še dve koli.

Do konca prvenstva manjkata še dve koli.

Do konca prvenstva manjkata še dve koli.

Do konca prvenstva manjkata še dve koli.

Do konca prvenstva manjkata še dve koli.

Do konca prvenstva manjkata še dve koli.

Do konca prvenstva manjkata še dve koli.

Do konca prvenstva manjkata še dve koli.

Do konca prvenstva manjkata še dve koli.

KOLESTARSTVO

Mladinsko prvenstvo bo v bodoče vsako leto, prihodnje pa v Angliji, v Teessidu, od 6. julija do 5. avgusta 1973. Tudi evropsko ekipno prvenstvo bo prihodnje leto v Angliji, in sicer v kraju Bath.

Zahodnoevropski konjski turnir bo prihodnje leto verjetno na Nizozemskem.

Partije 12. kolo moške šahovske olimpiade so se po nadaljevanju končale z naslednjimi rezultati:

1. SKUPINA	
Nizozemska — Rumunija	2 : 2
Madžarska — Argentina	4 : 0
Zah. Nemčija — Španija	2,5 : 1,5
SZ — ZDA	3 : 1
Bolgarija — Jugoslavija	2 : 2
Vzh. Nemčija — Danska	2 : 2
Poljska — Češkoslovaška	1,5 : 2,5
Švedska — Švica	1 : 3

2. SKUPINA	
Filipini — Norveška	1,5 : 2,5
Anglija — Islandija	3,5 : 0,5
Izrael — Kanada	3 : 1
Italija — Kuba	1 : 1
Avstrija — Indonezija	2,5 : 1,5
Kolumbija — Belgija	2,5 : 1,5
Mongolija — Paru	(1) 0,5 : 2,5
Vodj Anglija z 29 točkami.	

3. SKUPINA	
Tunizija — Škotska	2 : 2
Brazilijska — Portoriko	3 : 1
Irak — Turčija	(1) 2 : 1
Mehika — Nova Zelandija	2 : 2
Bolivija — Iran	1 : 3
Wales — Portugalska	1,5 : 2,5
Avstralija — Finska	3 : 1
Japonska — Dominikanska rep.	1,5 : 2,5

Partija iz 11. kola Finska — Wales	3,5 : 0,5
Vodj Avstralija s 35,5 točke.	

4. SKUPINA	
Maroko — Andora	2,5 : 1,5
Luksemburg — Hongkong	1,5 : 2,5
Libanon — Sirija	2,5 : 1,5
Deviško otočje — Singapur	1 : 3
Francija — Irak	4 : 0
Malta — Ciper	2 : 2
Malezija — Guernsey	2,5 : 1,5

Vodj Francija z 38 točkami.	
-----------------------------	--

Protislovenska gonja na Koroškem

(Nadaljevanje s 1. strani)

zdravi, pesmi. Med manifestanti je bilo nekaj mladih, večinoma pa so bili odrasli, ljudje srednje in starejša generacija. Obrazi, vzklili in obnašanje, ki se jih spominjamo iz let 1943-45. Manifestacija, vzklili in prepevanje, kot jih je poznal Celovec leta 1938.

Nacionalistične organizacije in stranke, zlasti FPÖ (Freiheitliche Partei Österreich) izkoriščajo proslavo obletnice plebiscita tudi za napad na socialistično stranko, kateri očita, da je izglasovala zakon, na podlagi katerega so bili postavljeni dvojezični napisi (približno petdeset na skupnih 205, kot bi jih po zakonu morali postaviti). Obenem zahtevajo ugotavljanje, to je štetje manjšine, čemur se koroški Slovenci upravičeno ne soglašajo. Če bi se štetje manjšine izvedlo, bi bilo jasno, kakšno bi bilo to štetje dokler manjšina ni deležna in ne uživa vseh svojih pravic, ne živi svobodno ter brez strahu. Štetje bi hoteli izvesti prav tisti, ki so že pretevali koroške Slovence, jih vpisali v posebne sezname in jih nato izgnali iz rojstnih krajev ter poslali v koncentracijska taborišča.

BEOGRAD, 10. — Izvršni odbor predsedstva republike konference SZDL Hrvaške se je danes pridružil protestom izvršnih odborov republik konference SZDL Bosne in Hercegovine in SZDL Makedonije, ki so odločno obsodile in izrazile svojo zaskrbljenost zaradi najnovejših sovništvinskih izpadoev proti slovenskemu prebivalstvu na Koroškem. Izvršni odbor predsedstva republike konference SZDL Hrvaške ugotavlja, da odstranjevanje dvojezičnih napisov, skrunitev spomenikov padlim antifašistom, grožnje slovenskim ustanovam in drugi sovništvinski izpadi ter nedolžnost izpolnjevanje dolžnosti države, negativno vplivajo na razvoj dobrodošlejših odnosov med Jugoslavijo in Avstrijo. Izvršni odbor izraža upanje, da bodo pristojni avstrijski organi in posebno napredni avstrijski krogi podveljeli odločne ukrepe, da se te akcije preprečijo in onemogočijo v bodoče.

Izvršni odbor predsedstva republike konference SZDL Hrvaške je istosodno izrazil oster protest in zaskrbljenost zaradi najnovejših akcij italijanskih izrednostov, ki so neposredno vmešani v notranje zadeve Jugoslavije in lahko resno pokvarijo dobre sosedske odnose z Italijo. Izvršni odbor izraža upanje, da bodo pristojni italijanski organi, posebno napredne sile Italije, podvezle odločne ukrepe, da se to sovražno »vmešanje« onemogoči.

Jugoslovanski veleposlanik na Dunaju Mitić Vošnjak je obiskal danes poudaril avstrijskega zunanjega ministra Kirchschlaegerja, katerega je opozoril na resnost protislovenske in protijugoslovanske gonje sovništvinskih krogov na Koroškem. Vošnjak je izrazil upanje, da bo Avstrija pridržala nuje ukrepe, da se dvojezični napisi postavijo in zaščitijo in da se preneha z gonjo proti slovenski manjšini. Minister Kirchschlaeger je ob tej priložnosti opozoril Vošnjaka na izjavo kanclerja Kreiskiga na današnji seji vlade, s katero je Kreisky obsodil te akcije kot škodljive in poudaril odločnost vlade, da izpolni obveznosti, ki jih je Avstrija podvela z državnim pogodbom.

Izvršni odbor republike konference SZDL Makedonije je na večerajšnji razširjeni seji najostreje protestiral proti ekstremističnim izpadoem proti Slovincem na Koroškem. Tudi izvršni odbor predsedstva republike konference socialistične zveze Bosne in Hercegovine je večeraj izrazil resno zaskrbljenost delovnih ljudi, prebivalcev in vse bosansko-hercegovaške javnosti zaradi položaja slovenske narodnostne skupnosti na avstrijskem Koroškem in izrazil upanje, da bodo avstrijski pristojni organi storili pravočasno vse potrebno, da bi takšne akcije v bodoče preprečili.

DAR ES SALAAM, 10. — Predsednik Zaira Mobutu Sese Seko je prispel na uradni obisk v Tanzanijo.

KATMANDU, 10. — Voditelj neke japonske alpinistične odprave je dejal, da je videl smešno pošast »E-tijaz«.

PIOMBINO, 10. — Ob toskanski obali sta trčili dve ribiški ladji: nesreča je trajala eno smrtno žrtev, štirje mornarji pa so bili ranjeni.

VIDEM, 10. — Mlad italijanski padalec je izživel življenje med vajami na južnem letališču Rivolto, ker se padalo ni odprlo.

NAPREDUJE PREISKAVA O VTIHOTAPLANJU OROŽJA

Sodnik podpisal zaporne naloge proti Nardiju, Stefanu in Kiessovi

Preiskovalni organi našli sveženj dokumentov, o katerih trdijo, da so zelo zanimivi

MILANO, 10. — Večera zvečer so karabinjerji v kraju Ponte Tresa odkrili plastično torbo, v kateri so našli štiri samokrese in sveženj dokumentov, ki naj bi po trditvah preiskovalnih organov po vsej verjetnosti pripadali Nardiju, Stefanu in Kiessovi. V torbi so bile tudi pobornice, ki jih je švicarski preiskovalni urad našel v Nardiju, o ostalih dokumentih pa trdijo, da so zelo zanimivi. Samokresi so istih znamk, kot tisti ki so jih finančni strazniki zaplenili Nardiju na mejnem prehodu.

Preiskovalni sodnik dr. Liberato Riccardelli je danes podpisal zaporne naloge proti trojici Nardij, Stefanu, Kiess, ki je obtožen nedovoljenega vtihotapljanja orožja in razstreliva v Italijo. Šumak je izdal zaporni nalog tudi proti rimskemu mladeniču Lucianu Baldazziju, ki je obtožen sodelovanja pri vtihotapljanju orožja. Kaže namreč, da je Baldazzi predstavljal Nardiju v Babelju.

Dr. Riccardelli je danes zaslal Nardiju v milanski zaporu San Vittore. Sodnik ni hotel povedati ničesar o rezultatih zasliševanja in

je izjavil samo, da je obtoženec vztrajal v svoji verziji dogodkov, da bi ne spravi v pogubo še druge osebe. Nardi torej ne trdi, da govori resnico, noče pa spreminjati nič pitiče v svoji prvotni verziji, da bi ne škodil drugim. Govori se, da mladeničev branilec ni soglašal s tako obrambo, a kljub njegovim protestom je Nardi trmasto vztrajal v svoji obrambni liniji.

Za danes je bilo predvideno sočenje Baldazzija z Nardijem, a ga je dr. Riccardelli odpovedal, ker se je zasliševanje predolgo zavleklo. Sodnik se bo jutri čestil z balističnimi izvedencema Cerriem in Salzo, ki mu bosta izročila poročilo o poskusih s tulcem, ki so ga preiskovalni organi našli na Nardijevem domu. Ivedenca sta morala ugotoviti če je bil naboj izstreljen s samokresom istega kalibra kot je bil revolver, s katerim je bil ubit komisar Calabresi. Kot je znano je trojica Nardi-Stefano-Kiess osumljena sodelovanja pri umoru milanskega policijskega funkcionarja.

Ležišča petroleja v Severnem morju

RIM, 10. — »Konzorcij za Severno morje«, katerega član je tudi italijanska petrolejska družba AGIP, je odkril novo ležišče petroleja v norveškem predelu Severnega morja: Domneva, da bodo tam lahko pridobili 1.400 ton petroleja dnevno. To ležišče je približno 14 km oddaljeno od vrelcev, ki jih je konzorcij zgradil leta 1970. Ko bodo postavili vse naprave, bodo v Severnem morju pridobivali nad 70 tisoč ton petroleja dnevno.

Poleg AGIP so člani konzorcija še Philips, ki poseduje vse naprave, Petrofina in Petronord.

Polkovniki ne spoštujejo grške ustave

ATENE, 10. — Mati Statista Panagulis, 27-letnega študenta, ki je že dva meseca v grških zaporih, je naslovila pismo ministrskemu predsedniku Papadopolu, v katerem trdi, da je aretacija njenega sina protiusustavna.

Panagulis je vojaška policija aretirala 11. avgusta, vendar za to ni imela zaporne naloge, kot to predvideva nova grška ustava, ki so jo vzpostavili fašistični polkovniki, 10. člen ustave namreč pravi,

da lahko izda zaporno povelje le sodna oblast in da je treba jetnika v 24 urah izpustiti na svobodo, če ga sodnik formalno ne obtoži kaznivga dejanja. Panagulisova zato zahteva, da ji sporočijo podrobnosti o sinovem stanju, ker o njem ne ve ničesar. Statist se ni mogel sestati z nikomer drugim, niti z odvetnikom.

Kot je znano, so Panagulis zaprl skupno s rojakino Sofio Georgio in z italijansko državljanko Lornii Briffa Cavaglia, ko so, po poročilu grške policije, pripravljali načrt za osvoboditev Stasisovega brata Aleksandra Panagulisa.

Odložili določitev Nobelovega nagradjenca za literaturo

STOCKHOLM, 10. — Danes bi morali določiti letošnjega Nobelovega nagradjenca za literaturo. Sklep pa bodo verjetno odložili na 19. oktober. Do tega bo prišlo zaradi nesoglasja med člani komisije. Med kandidati za letošnjo nagrado je tudi italijanski pesnik Eugenio Montale.

NA SLAVNOSTNI AKADEMIJI V BEOGRADU

Proslava 80-letnice pisatelja Andrića

Prvemu jugoslovanskemu Nobelovemu nagradjencu so čestitali predstavniki kulturnega in političnega življenja

BEOGRAD, 10. — S slavnostno akademijo, ki so jo organizirali Srbska akademija znanosti in umetnosti, beograjsko vseučilišče, združene književnike Srbije in Kolarčeva ljudska univerza, so danes proslavili 80-letnico književnika in nobelovca Iva Andrića. Po govoru Pavle Savića, ki je Andriću čestital v imenu Srbske akademije znanosti in umetnosti, je v imenu predsednika republike, podpredsednika SFRJ Rato Dugonić izročil Andriću red junaka socialističnega dela, s katerim je predsednik republike odlikoval ob njegovi 80-letnici. Po čestitkah zastopnikov zvezne skupščine, sveta jugoslovanskih akademij, zveze književnikov Jugoslavije, združenja skupnosti jugoslovanskih vseučilišč in združe-

Poživitev delovanja jamarških društev letos cilj speleološkega zasedanja

Pomen jamarstva za gospodarstvo, turizem, industrijo in vojsko - Pogovor z dr. Francetom Habetom

Delovno predsedstvo 6. kongresa speleologov Jugoslavije na večeršnjem plenarnem zasedanju

Včeraj se je v Lipici svečano začel VI. jugoslovanski speleološki kongres, katerega se udeležuje približno 160 kongresistov iz vseh jugoslovanskih republik in približno 20 tujih gostov iz Italije, Avstrije in Nemčije. Uvodni govor je imel predsednik slovenske jamarške zveze dr. France Leben, ki je orisal povojni razvoj jamarstva v Sloveniji in Jugoslaviji od prvega državnega kongresa v Postojni leta 1954 do danes. Govornik je zlasti poudaril dejstvo, da jamarstvo ni zgolj izživljaje v podzemlju in lov za svoje vrstinski rekordi, pač pa je kot vedno tesno povezano s krasolovjem. Ti znanstveni panogi sta že in v bodoče bosta še bolj koristili znanosti, gospodarstvu, industriji in vojski, saj so skrbi: jame idealno zaklonišče v primeru vsepusnega ljudskega odpora proti okupatorju.

»Načrta raziskovalcev Krasa je, raziskovati neizmerno bogastvo, ki ga predstavlja to svojstveno področje in predstaviti javnosti sadove našega dela. Dolžni smo zato dati obračun naši samoupravni družbi, ta pa nam mora pomagati v obrambi tega okolja, je dejal dr. France Leben. V zaključku svojega govora se je zahvalil vsem osebam in organizacijam, ki so pomagale pri prireditvi kongresa ter je predstavil delovno predsedstvo, ki bo vodilo kongres.

V imenu seznanke občine je pristojne pozdravil pokrovitelj kongresa predsednik skupščine občine Sežana prof. Čehovin, ki je nato govoril o turističnem pomenu Skočjanskih jam in o hudih posledicah onesnaženih voda na bodoči razvoj tega edinstvenega naravnega pojava v Evropi.

Sledilo so pozdravi predstavnikov raznih znanstvenih organizacij med katerimi naj omenimo le zastopnika slovenske akademije znanosti in umetnosti akademika prof. Svetozara Iliešića. Na kongresu je bil prisoten tudi predstavnik edine slovenske zamejske jamarške skupine Kraški krti Slavko Rebec iz Gorice. Zaposlili smo sekretarja kongresa in podpredsednika slovenske jamarške zveze dr. Franceta Habeta za pogovor o pomenu 6. jugoslovanskega kongresa.

Ob 400. obletnici kmečkih uporov pripravljajo založbe »Partizanska knjiga« iz Ljubljane, »Založništvo tržaškega tiska« in »Spektar« iz Zagreba zbirko 30 knjig iz slovenske in hrvaške književnosti

Obsežni izbor romanov, novel in pesmi bo zajemal preko 9000 strani in bo bralce seznanil z najrazličnejšimi zgodovinskimi in družbenimi dogodki iz naše starejše in novejši zgodovine

Knjige bodo v celoti vezane v platno, tiskane na brezlesnem papirju in z barvnim ščitnim ovitkom

V prednaročilu bo cena te izredno zanimive zbirke znatno nižja

Prednaročila sprejema:

tržaška knjigarna

TRST ULICA SV. FRANČISKA 20

Telefon 61-792

Ob 400. obletnici kmečkih uporov pripravljajo založbe »Partizanska knjiga« iz Ljubljane, »Založništvo tržaškega tiska« in »Spektar« iz Zagreba zbirko 30 knjig iz slovenske in hrvaške književnosti

Obsežni izbor romanov, novel in pesmi bo zajemal preko 9000 strani in bo bralce seznanil z najrazličnejšimi zgodovinskimi in družbenimi dogodki iz naše starejše in novejši zgodovine

Knjige bodo v celoti vezane v platno, tiskane na brezlesnem papirju in z barvnim ščitnim ovitkom

V prednaročilu bo cena te izredno zanimive zbirke znatno nižja

Prednaročila sprejema:

tržaška knjigarna

TRST ULICA SV. FRANČISKA 20

Telefon 61-792

Ob 400. obletnici kmečkih uporov pripravljajo založbe »Partizanska knjiga« iz Ljubljane, »Založništvo tržaškega tiska« in »Spektar« iz Zagreba zbirko 30 knjig iz slovenske in hrvaške književnosti

Obsežni izbor romanov, novel in pesmi bo zajemal preko 9000 strani in bo bralce seznanil z najrazličnejšimi zgodovinskimi in družbenimi dogodki iz naše starejše in novejši zgodovine

Knjige bodo v celoti vezane v platno, tiskane na brezlesnem papirju in z barvnim ščitnim ovitkom

V prednaročilu bo cena te izredno zanimive zbirke znatno nižja

Prednaročila sprejema:

tržaška knjigarna

TRST ULICA SV. FRANČISKA 20

Telefon 61-792

Ob 400. obletnici kmečkih uporov pripravljajo založbe »Partizanska knjiga« iz Ljubljane, »Založništvo tržaškega tiska« in »Spektar« iz Zagreba zbirko 30 knjig iz slovenske in hrvaške književnosti

Obsežni izbor romanov, novel in pesmi bo zajemal preko 9000 strani in bo bralce seznanil z najrazličnejšimi zgodovinskimi in družbenimi dogodki iz naše starejše in novejši zgodovine

Knjige bodo v celoti vezane v platno, tiskane na brezlesnem papirju in z barvnim ščitnim ovitkom

V prednaročilu bo cena te izredno zanimive zbirke znatno nižja

Prednaročila sprejema:

tržaška knjigarna

TRST ULICA SV. FRANČISKA 20

Telefon 61-792

BUKAREŠTA, 10. — Romunijo so prizadela hude poplave, ki so uničile skoraj vse letošnje prideleke vinogradnikov.

DAR ES SALAAM, 10. — Predsednik Zaira Mobutu Sese Seko je prispel na uradni obisk v Tanzanijo.

KATMANDU, 10. — Voditelj neke japonske alpinistične odprave je dejal, da je videl smešno pošast »E-tijaz«.

PIOMBINO, 10. — Ob toskanski obali sta trčili dve ribiški ladji: nesreča je trajala eno smrtno žrtev, štirje mornarji pa so bili ranjeni.

VIDEM, 10. — Mlad italijanski padalec je izživel življenje med vajami na južnem letališču Rivolto, ker se padalo ni odprlo.

TEDEN DNI PO ZAČETKU PROCESA

Mila obsodba za bretonske rodoljube

Obtoženi so bili dinamičnih atentatov - Bretonska zastava na zvoniku notredamske cerkve

obsodili na zaporne kazni od dveh do petih let. Obtoženci, ki je prisostvovala procesu, ni pričakoval tako mila razsodbe.

Avtonomisti so obtoženi 18 dinamičnih atentatov, ki pa niso terjali človeških žrtev. Polžili so bombe pred javne stavbe in bretonske spomenike, kot sodišče v Redonu in spomenik generala Hochea v Quiberonu. Poleg tega so obtoženi tudi atentata na vilo nekakega gradbenika, ki je znan prišlo gostilnične stranke.

Organizacija, kateri pripadajo obtoženci je prvič javno nastopila januarja 1971, ko je organizirala vrsto atentatov, s katerimi je hotela pritegniti pozornost vlade in javnosti na bretonsko vprašanje. Obtoženci pripadajo najrazličnejšim slojem: med njimi je en zdravnik, dva trgovca, en študent pet kmetov, en gradbenik in en uradnik. Pa-

riške oblasti so skušale zakriti sodno obravnavo z izjavo, da so obtoženci osebno zainteresirani in da torej ne gre za vprašanje obstoja malega naroda.

Kljub temu, da je FLB začela s prevratnimi delovanjem šele lani, je postala znana že leta 1965, ko so njena pripadnika nalepili lepak, katerega je pripravil slikar Yann Goulet. Slednji živi že 25 let na Irskem, kamor se je zatekel, ker ga je Francija v odsotnosti obsojila na smrt zaradi avtonomističnega delovanja med nemško okupacijo. Plakat je nosil podpis »Narodni odbor za svobodno Bretonijo«.

Kasneje je nastalo še več avtonomističnih organizacij, zadnjo je policija razkrila leta 1968 in takrat je bilo obsojenih 50 bretonskih rodoljubov, ki jih je predsednik Pompidou po svoji izvolitvi pomislil iz javnega življenja.

Med sedanjim razpravo je pričalo tudi več pripadnikov drugih manjšin, predvsem Korzov in Katalonci, ki so izrazili solidarnost z Bretonci in ostro obsodili režim enotranjega kolonializma. Nekateri so celo dejali, da so Bretonci zakrili atentate iz samobrambe. Neki duhovnik je dejal, da je stanje v Bretoniji nečloveško in da je bilo nasilje edina rešitev. Dodal je, da jih zaradi tega tamkajšnje prebivalstvo ne bojsa.

Kljub temu so branilci poudarili predvsem ekonomske in socialne probleme Bretonije, ne pa nacionalnih vprašanj. Eden izmed njih je izrazil mnenje, da bi do tega ne bilo prišlo, če bi bil izid referendumu o ustanovitvi dežele leta 1969 pozitiven. Zaradi negativnega izida, se je takrat predsednik de Gaulle umaknil iz javnega življenja.

Aretiran dijak ki je ubil profesorja

BEOGRAD, 10. — Organi javne varnosti so sinoči v Zadru našli in aretirali 19-letnega dijaka zadnje letnika gimnazije Milorada Vulinovića, ki je dopolnje z revolverskim strelom ubil svojega profesorja Vice Vlatkovića in Gojka Matulinića. Pri aretaciji so našli pri njem revolver, s katerim je ubil svojega profesorja. V Zadru se je danes nad deset tisoč meščanov poslovilo od ubitih profesorjev, katerih posmrtno ostanke so prepeleli v njuna rojstna kraja.

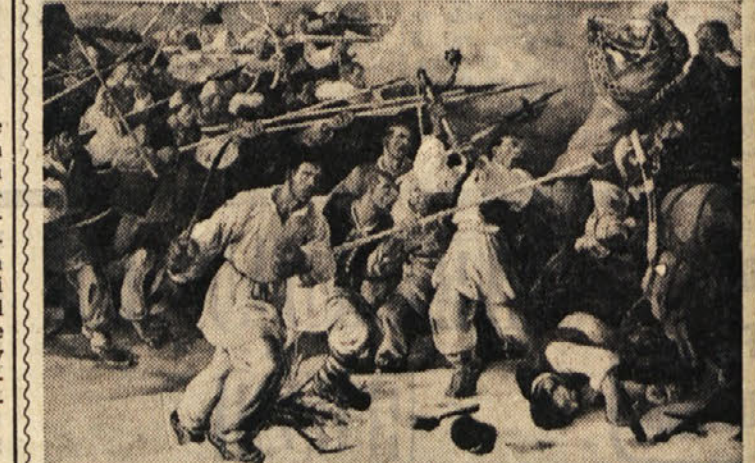
BEOGRAD, 10. — Okrožno sodišče v Dobou je zaradi sovražne propagande in sodelovanja v sovražnem emigrantskem tisku obsodilo župnika Stipu Jularića iz Dervente na 3 leta in 6 mesecev, kaplan Ivana Kuprešaka prav tako iz Dervente na 4 leta strogega zapor.

Razstava italijanske industrije v Pekingu

PEKING, 10. — Kitajski minister za mehaniko industrijo Suičing je danes v Pekingu odprl razstavo italijanske industrijske proizvodnje. Razstavo je organizirala italijanska ustanova za trgovino s tujino ICE.

Otvoritvi je prisostvovala vrsta osebnosti, med njimi italijanski veleposlanik v LR Kitajski Folco Trabalza. Otvoritveni govor je imel minister za trgovino s tujino Matteo Matteotti.

Gubčeva knjižnica

Ob 400. obletnici kmečkih uporov pripravljajo založbe »Partizanska knjiga« iz Ljubljane, »Založništvo tržaškega tiska« in »Spektar« iz Zagreba zbirko 30 knjig iz slovenske in hrvaške književnosti

Obsežni izbor romanov, novel in pesmi bo zajemal preko 9000 strani in bo bralce seznanil z najrazličnejšimi zgodovinskimi in družbenimi dogodki iz naše starejše in novejši zgodovine

Knjige bodo v celoti vezane v platno, tiskane na brezlesnem papirju in z barvnim ščitnim ovitkom

V prednaročilu bo cena te izredno zanimive zbirke znatno nižja

Prednaročila sprejema:

tržaška knjigarna

TRST ULICA SV. FRANČISKA 20

Telefon 61-792

Ob 400. obletnici kmečkih uporov pripravljajo založbe »Partizanska knjiga« iz Ljubljane, »Založništvo tržaškega tiska« in »Spektar« iz Zagreba zbirko 30 knjig iz slovenske in hrvaške književnosti

Obsežni izbor romanov, novel in pesmi bo zajemal preko 9000 strani in bo bralce seznanil z najrazličnejšimi zgodovinskimi in družbenimi dogodki iz naše starejše in novejši zgodovine

Knjige bodo v celoti vezane v platno, tiskane na brezlesnem papirju in z barvnim ščitnim ovitkom

V prednaročilu bo cena te izredno zanimive zbirke znatno nižja

Prednaročila sprejema:

tržaška knjigarna

TRST ULICA SV. FRANČISKA 20

Telefon 61-792

Ob 400. obletnici kmečkih uporov pripravljajo založbe »Partizanska knjiga« iz Ljubljane, »Založništvo tržaškega tiska« in »Spektar« iz Zagreba zbirko 30 knjig iz slovenske in hrvaške književnosti

Obsežni izbor romanov, novel in pesmi bo zajemal preko 9000 strani in bo bralce seznanil z najrazličnejšimi zgodovinskimi in družbenimi dogodki iz naše starejše in novejši zgodovine

Knjige bodo v celoti vezane v platno, tiskane na brezlesnem papirju in z barvnim ščitnim ovitkom